

An Bhruiséil, 19 Nollaig 2025
(OR. en)

17067/25

**Comhad Idirinstitiúideach:
2025/0180(COD)**

**CODEC 2198
ENER 699
POLCOM 385
PE 114**

NÓTA FAISNÉISE

ó:	Ardrúnaíocht na Comhairle
chuig:	Coiste na mBuanionadaithe/An Chomhairle
Ábhar:	Togra le haghaidh RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE maidir le deireadh a chur de réir a chéile le hallmhairí gáis nádúrtha ón Rúis, feabhas a chur ar an bhfaireachán ar spleáchais fuinnimh a d'fhéadfadh a bheith ann agus lena leasaítear Rialachán (AE) 2017/1938 – An toradh ar an gcéad léamh i bParlaimint na hEorpa (Strasbourg, an 15 go dtí an 18 Nollaig 2025)

I. RÉAMHRÁ

I gcomhréir le forálacha Airteagal 294 CFAE agus leis an dearbhú comhpháirteach maidir le socruithe praiticiúla le haghaidh nós imeachta na comhchinnteoireachta¹, bhí roinnt teagmhálacha neamhfhoirmiúla ann idir an Chomhairle, Parlaimint na hEorpa agus an Coimisiún d'fhonn teacht ar chomhaontú faoin togra seo ar an gcéad léamh.

¹ IO C 145, 30.6.2007, lch. 5.

Sa chomhthéacs sin, thíolaic Cathaoirligh an Choiste um Thrádáil Idirnáisiúnta (INTA), Bernd LANGE (S&D, DE), agus an Choiste um Thionsclaíocht, um Thaighde agus um Fhuinneamh (ITRE), Borys BUDKA (EPP, PL), thar ceann INTA agus ITRE, leasú comhréitigh (leasú uimhir 27) ar an togra thuasluaite le haghaidh Rialacháin, Inese VAIDERE (EPP, LV) agus Ville NIINISTÖ (Na Glasaigh/an tSaor-Chomhghuaillíocht Eorpach, FI) tar éis dréacht-tuarascáil a ullmhú ina leith. Is le linn na dteagmhálacha neamhfhoirmiúla dá dtagraítear thuas a comhaontaíodh an leasú sin. Chuir an grúpa polaitiúil Eoraip na Náisiún Ceannasach (ESN) 25 leasú eile síos.

II. VÓTÁIL

Nuair a vótáladh ag an suí iomlánach an 17 Nollaig 2025, glacadh an leasú comhréitigh (leasú uimhir 27) ar an togra thuasluaite le haghaidh Rialacháin. Níor glacadh aon leasuithe eile. Is é atá sa togra ón gCoimisiún arna leasú amhlaidh, agus faoi réir bailchríoch dhlítheangeolaíoch, an seasamh ó Pharlaimint na hEorpa ar an gcéad léamh, atá le fáil ina rún reachtach mar a leagtar amach san Iarscríbhinn a ghabhann leis seo é².

Léirítear ann an méid a comhaontaíodh idir na hinstiúidí roimhe sin. Dá bhrí sin, a luaithe a bheidh grinnscrúdú déanta ag na dlítheangeolaithe ar an téacs, ba cheart go mbeadh an Chomhairle in ann an seasamh ó Pharlaimint na hEorpa a fhormheas.

D'fhéadfaí an gníomh a ghlacadh ina dhiaidh sin san fhoclaíocht a fhreagraíonn don seasamh ón bParlaimint.

² Rinneadh an leagan sin den seasamh ón bParlaimint atá le fáil sa rún reachtach a mharcáil chun na hathruithe a léiriú a rinneadh de bharr na leasuithe ar an togra ón gCoimisiún. Is le **cló trom agus cló iodálach** a aibhsítear aon ní a cuireadh leis an téacs ón gCoimisiún. Is leis an tsiombail '■' a léirítear téacs a scriosadh.

P10_TA(2025)0330

Deireadh a chur de réir a chéile le hallmhairí gáis nádúrtha ón Rúis agus feabhas a chur ar fhaireachán ar spleáchas fuinnimh a d'fhéadfadh a bheith ann

Rún reachtach ó Pharlaimint na hEorpa an 17 Nollaig 2025 ar an togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le deireadh a chur de réir a chéile le hallmhairí gáis nádúrtha ón Rúis, feabhas a chur ar an bhfaireachán ar spleáchais fuinnimh a d'fhéadfadh a bheith ann, agus lena leasaítear Rialachán (AE) 2017/1938 (COM(2025)0828 – C10-0123/2025 – 2025/0180(COD))

(An gnáthnós imeachta reachtach: an chéad léamh)

Tá Parlaimint na hEorpa,

- ag féachaint don togra ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle (COM(2025)0828),
- ag féachaint d'Airteagal 294(2) agus d'Airteagail 194(2) agus 207 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, ar dá mbun a thíolaic an Coimisiún an togra do Pharlaimint na hEorpa (C10-0123/2025),
- ag féachaint d'Airteagal 294(3) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh,
- ag féachaint do na tuairimí réasúnaithe a thíolaic Parlaimint na hUngáire agus Parlaimint na Slóvaice, faoi chuimsiú Phrótacal Uimh. 2 maidir le prionsabail na coimhdeachta agus na comhréireachta a chur i bhfeidhm, á mhaíomh nach gcomhlíonann an dréachtghníomh reachtach prionsabal na coimhdeachta,
- ag féachaint do thuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa an 18 Meán Fómhair 2025¹,
- tar éis di dul i gcomhairle le Coiste na Réigiún,
- ag féachaint don chomhaontú sealadach arna fhorghas faoi Riail 75(4) dá Rialacha Nós Imeachta ag na coistí freagracha, agus don gheallúint a thug ionadaí na Comhairle i litir dar dáta an 10 Nollaig 2025 go ndéanadh sí seasamh Pharlaimint na hEorpa a fhorghas, i gcomhréir le hAirteagal 294(4) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais

¹ Nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil

Eorpaigh,

- ag féachaint do Rialachán 60 dá Rialacha Níos Imeachta,
 - ag féachaint don tuairim ón gCoiste um an Margadh Inmheánach agus um Chosaint an Tomhaltóra,
 - ag féachaint do chomhphléití an Choiste um Thrádáil Idirnáisiúnta agus an Choiste um Thionsclaíocht, um Thaighde agus um Fhuinneamh i gcomhréir le Rialachán 59 de na Rialacha Níos Imeachta,
 - ag féachaint don tuarascáil ón gCoiste um Thrádáil Idirnáisiúnta agus ón gCoiste um Thionsclaíocht, um Thaighde agus um Fhuinneamh (A10-0195/2025),
1. ag glacadh a seasaimh ar an gcéad léamh mar a leagtar amach ina dhiaidh seo é;
 2. á thabhairt dá haire an ráiteas ón gCoimisiún atá i gceangal leis an rún seo, a fhoilseofar i sraith L d'Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh in éineacht leis an ngníomh reachtach críochnaitheach;
 3. á iarraidh ar an gCoimisiún an t-ábhar a tharchur chuig Parlaimint na hEorpa arís má dhéanann sé téacs eile a chur in ionad a thogra, má dhéanann sé a thogra a leasú go substaintiúil nó má tá sé ar intinn aige a thogra a leasú go substaintiúil;
 4. á threorú dá hUachtarán a seasamh a chur ar aghaidh chuig an gComhairle, chuig an gCoimisiún agus chuig na parlaimintí náisiúnta.

P10_TC1-COD(2025)0180

Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa arna ghlacadh ar an gcéad léamh an 17 Nollaig 2025 chun go nglacfaí Rialachán (AE) 2025/... ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le deireadh a chur de réir a chéile le *hallmhairí gáis nádúrtha agus ullmhú chun deireadh a chur de réir a chéile le hallmhairí ola* ón Rúis, feabhas a chur ar an bhfaireachán ar spleáchais fuinnimh a d'fhéadfadh a bheith ann, agus lena leasaítear Rialachán (AE) 2017/1938*

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 194(2) agus Airteagal 207 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa¹,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún²,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach³,

* NÍOR CUIREADH BAILCHRÍOCH DHLÍTHEANGEOLAÍOCH AR AN TÉACS FÓS.

¹ IO C, ...

² IO C, ...

³ Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 17 Nollaig 2025.

De bharr an mhéid seo a leanas:

- (1) Léirigh an t-ionradh míleata iomlán neamhdhleathach a rinne Cónaidhm na Rúise ar an Úcráin i mí Feabhra 2022 na hiarmhairtí suntasacha **ar** mhargaí agus ar shlándáil a d'eascair as na spleáchais ar ghás nádúrtha ón Rúis a bhí ann ag an am sin. I nDearbhú Versailles an 11 Márta 2022, chomhaontaigh **Cinn Stáit nó Rialtais**, dá bhrí sin, go ndéanfaidís an spleáchas ar fhuinneamh na Rúise a laghdú de réir a chéile agus deireadh iomlán a chur leis faoi dheireadh. I dTeachtaireacht REPowerEU an 8 Márta 2022 **█** agus i bPlean REPowerEU an 18 Bealtaine 2022 **█** moladh bearta nithiúla le go bhféadfaí éagsúlú iomlán a dhéanamh ó allmhairí fuinnimh na Rúise ar bhealach sábháilte, inacmhainne, inbhuanaithe. Rinneadh dul chun cinn suntasach ó shin i leith sa phróiseas chun soláthairtí gáis **a éagsúlú ó Chónaidhm na Rúise**. Ós rud é go bhfuil na méideanna eile de ghás nádúrtha na Rúise a thagann isteach san Aontas fós suntasach, **d'fhógair** an Coimisiún **█**, ina Threochlár **REPowerEU** i dtreo deireadh a chur le hallmhairí fuinnimh ón Rúis an 6 Bealtaine 2025, togra reachtach chun deireadh iomlán a chur le hallmhairí gáis ón Rúis de réir a chéile agus chun feabhas a chur ar an gcreat atá ann cheana maidir le **haghaidh a thabhairt ar** spleáchais fuinnimh. **Chun slándáil agus athléimneacht fuinnimh an Aontais a áirithiú, tá géarghá straitéiseach le haghaidh a thabhairt ar na spleáchais fuinnimh uile atá fágtha a luaitear i dtreochlár RepowerEU.**

- (2) Maidir leis an iliomad samplaí de laghdú agus briseadh soláthair gan réamhfhógra agus gan údar roimh an ionradh míleata iomlán ar an Úcráin, **mar aon le** húsáid fuinnimh mar uirlis troda ag Cónaidhm na Rúise ó shin i leith, **léiríonn** siad go ndearna Cónaidhm na Rúise na spleáchais a bhí ann cheana ar sholáthairtí gáis na Rúise **a dhúshaothrú** go córasach chun dochar a dhéanamh do gheilleagar an Aontais. Mar thoradh air sin, tá éifeachtaí diúltacha tromchúiseacha ar na Ballstáit agus ar shlándáil eacnamaíoch an Aontais, **agus freisin ar chobhsaíocht an mhargaidh aonair, ar thomhaltóirí an Aontais agus ar iomaíochas** i gcoitinne. Dá bhrí sin, ní féidir leis an Aontas a mheas a thuilleadh gur comhpháirtithe iontaofa trádála fuinnimh iad Cónaidhm na Rúise agus a cuideachtaí fuinnimh.

- (3) I mí Eanáir 2006, chuir **Cónaidhm na Rúise** deireadh lena soláthairtí gáis nádúrtha chuig tíortha **áirithe** in Oirdheisceart **agus i Lár** na hEorpa i lár tréimhse fhuar ann, rud ba chúis le hardú praghsanna ■ agus a rinne díobháil do shaoránaigh nó a rinne bagairt ar dhíobháil do shaoránaigh. An 6 Eanáir 2009, chuir **Cónaidhm na Rúise** deireadh iomlán arís leis an ngás a bhí á aistriú tríd an Úcráin, rud a rinne difear do 18 mBallstát, **go háirithe** na Ballstáit i Lár agus in Oirthear na hEorpa. Mar thoradh ar an suaitheadh soláthair **sin**, bhí suaitheadh tromchúiseach sna margáí gáis sa réigiún agus san Aontas ina iomláine. Ní raibh sreafaí gáis nádúrtha ag roinnt Ballstát ar feadh beagnach 14 lá, rud a bhrúigh múchtaí téimh ar scoileanna agus ar mhonarchana ar feadh i bhfad, agus go raibh orthu an staid éigeandála a fhógairt. In 2014, rinne Cónaidhm na Rúise ionradh ar an gCrimé agus rinne sí an Chrimé **a ionghabháil** go neamhdhleathach, ghabh sí seilbh ar shócmhainní táirgthe gáis na hÚcráine sa Chrimé agus laghdaigh sí soláthairtí gáis chuig roinnt Ballstát a d'fhógair go soláthróidís gás don Úcráin, **rud a d'fhág gur** tharla suaití sa mhargadh agus arduithe ar phraghsanna agus **go ndearnadh dochar** don tslándáil eacnamaíoch. Roimhe seo, bhí Gazprom, onnmhaireoir Státrialaithe **Cónaidhm na Rúise** a bhfuil monaplacht aige, faoi réir roinnt imscrúduithe de chuid an Choimisiúin maidir le sárú féideartha ar rialacha iomaíochta **an Aontais** agus **d'athraigh sé** a iompar ar an margadh i ndiaidh na n-imscrúduithe sin **chun** aghaidh a thabhairt ar ábhair imní an Choimisiúin maidir le hiomaíocht. **I roinnt cásanna**, bhain na saincheisteanna iomaíochta a bhí i gceist le ■ 'srianta críochacha', mar a thugtar orthu, i gconarthaí soláthair gáis Gazprom, lena cuireadh toirmeasc ar athdhíol gáis lasmuigh den tír is **ceann scríbe** ■ , chomh maith le fianaise go raibh Gazprom páirteach i gcleachtais éagóracha praghsála agus go raibh soláthairtí fuinnimh ag brath ar lamháltais pholaitiúla ó rannpháirtíocht i dtionscandail phíblíne na Rúise nó ó rialú a fháil ar shócmhainní fuinnimh an Aontais.

- (4) Leis an gcogadh gan chúis gan údar atá curtha ag *Cónaidhm na Rúise* ar an Úcráin ó mhí Feabhra 2022 i leith agus le laghduithe ar sholáthairtí gáis arna n-úsáid mar uirlis troda ina dhiaidh sin i gcomhar le hionramháil na margaí trí shuaitheadh d'aon ghnó ar shreafaí gáis, thug sé léiriú follasach ar leochaileachtaí agus spleáchais san Aontas agus ina Bhallstáit, rud a d'fhéadfadh tionchar díreach tromchúiseach a imirt ar fheidhmiú mhargadh gáis an Aontais, ar gheilleagar an Aontais agus ar a leasanna bunúsacha slándála, chomh maith le dochar díreach a dhéanamh do shaoránaigh an Aontais toisc gur féidir le suaitheadh sa soláthar fuinnimh dochar a dhéanamh do shláinte nó do bheatha na saoránach. Léiríonn an fhianaise go ndearna an chuideachta, Gazprom, faoi rialú an Stáit, ionramháil d'aon ghnó ar mhargaí fuinnimh an Aontais chun praghsanna fuinnimh a ardú. Maidir le stórtha móra faoi thalamh san Aontas a bhí faoi rialú Gazprom, fágadh iad ar *leibhéil níos ísle na riamh*, agus laghdaigh cuideachtaí Rúiseacha díolacháin ag moil gháis an Aontais agus scoir siad go hiomlán d'úsáid a n-ardán díolacháin féin roimh an ionradh, *rud a rinne difear do* mhargaí gearrthéarmacha agus *a ghéaraigh* staid an tsoláthair a bhí teann cheana tar éis ionradh neamhdhleathach *Chónaidhm na Rúise* ar an Úcráin. Ó bhí mí an Mhárta 2022 ann, chuir *Cónaidhm na Rúise* deireadh córasach ar sheachadtaí gáis nádúrtha chuig na Ballstáit, nó rinne an Rúis iad a laghdú go córasach, rud a d'fhág go raibh suaitheadh suntasach ar mhargadh gáis an Aontais. Rinne sé sin difear *go háirithe* do sholáthairtí chuig an Aontas trí pháiplíne Yamal, do sholáthairtí don Fhionlainn chomh maith le páiplíne Nord Stream 1, inar laghdaigh Gazprom sreafaí ar dtús agus inar *dhún* sé soláthairtí tríd an bpáiplíne síos ina n-iomláine faoi dheireadh.

- (5) Mar thoradh ar an soláthair gáis a bheith á úsáid mar uirlis troda ag **Cónaidhm na Rúise** agus ar ionramháil mhargaidh a bheith á dhéanamh ag an tír sin trí shuaitheadh d'aon ghnó ar shreafaí gáis, tháinig ardú as cuimse ar phraghsanna fuinnimh san Aontas, ag sroicheadh leibhéil nach bhfacthas a leithéid riamh roimhe sin, suas le hocht n-uaire ■ mheán na mblianta roimhe sin, in 2022. Mar thoradh air sin, maidir leis an ngá atá le foinsí malartacha soláthair gáis a aimsiú, bealaí soláthair a athrú, stóráil a líonadh le haghaidh an gheimhridh, agus réitigh a aimsiú ar fhadhbanna plódaithe i mbonneagar gáis an Aontais, chuir sé le luaineacht ard praghsanna agus leis na harduithe gan fasach ar phraghsanna in 2022.

(6) Mar thoradh ar na praghsanna gáis sin a bhí thar a bheith ard, bhí praghsanna arda leictreachais ann agus tháinig arduithe ar phraghsanna le haghaidh táirgí fuinnimh eile, rud a d'fhág go raibh boillsciú ard ann ar feadh i bhfad. Chuir géarchéim mhór eacnamaíoch ina raibh rátaí diúltacha fáis i roinnt mhaith Ballstát, arbh iad na praghsanna arda fuinnimh **agus luaineacht** ba chúis léi, geilleagar an Aontais i mbaol, bhain sí an bonn de chumhacht ceannaigh na dtomhaltóirí agus d'ardaigh sí costas na monaraíochta, rud a d'fhág go raibh rioscaí ann don chomhtháthú sóisialta agus don chobhsaíocht shóisialta, agus do bheatha nó do shláinte an duine fiú. Mar thoradh ar an mbriseadh sa soláthar, bhí fadhbanna **an-tromchúiseach** ann freisin **maidir le** slándáil an tsoláthair fuinnimh san Aontas agus cuireadh iallach ar 11 Bhallstát leibhéal géarchéime fuinnimh a dhearbhu faoi Rialachán (AE) 2017/1938 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴. Agus í ag baint tairbhe as spleáchas an Aontais le linn na géarchéime sin, chuir ionramháil **Cónaidhm na Rúise** ar an margadh ar a cumas don Rúis brabúis níos airde ná riamh a bhaint amach ón trádáil fuinnimh a bhí fágtha leis an Eoraip, agus b'ionann ioncam ó allmhairí gáis agus ■ EUR 15 bhilliún **fós** in 2024. D'fhéadfaí an t-ioncam sin a úsáid chun tuilleadh ionsaithe eacnamaíocha in aghaidh an Aontais a mhaoiniú, rud a bhainfeadh an bonn den tslándáil eacnamaíoch. D'fhéadfaí é sin a úsáid freisin chun an cogadh foghach in aghaidh ■ na hÚcráine a mhaoiniú, ar cogadh é atá ina bhagairt mhór ar an gcobhsaíocht pholaitiúil agus eacnamaíoch san Eoraip.

⁴ Rialachán (AE) 2017/1938 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2017 maidir le bearta chun slándáil an tsoláthair gáis a choimirciú agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 994/2010 (IO L 280, 28.10.2017, lch. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj>).

- (7) Chuir an ghéarchéim a tharla le déanaí fianaise ar fáil go bhfuil caidreamh trádála iontaofa le comhpháirtithe a sholáthraíonn táirgí fuinnimh ríthábhachtach chun cobhsaíocht an mhargaidh *a chaomhnú* agus chun beatha agus sláinte an duine *a chosaint* chomh maith le leasanna bunúsacha slándála an Aontais, *agus freisin* **I** toisc go mbraitheann an tAontas den chuid is mó ar allmhairí fuinnimh ó thríú tíortha. Dá leanfaí de sholáthairtí fuinnimh a fháil ó *Chónaidhm na Rúise*, bheadh an tAontas neamhchosanta ar rioscaí leanúnacha eacnamaíocha agus slándála; dá bhrí sin, thiocfadh *laghdú, seachas*, méadú ar shlándáil *a sholáthair fuinnimh*. Is féidir le spleáchais fiú ar mhéideanna níos lú allmhairí gáis ó *Chónaidhm na Rúise*, má bhaineann an Rúis mí-úsáid astu, an dinimic praghsanna a shaobhadh ar bhealadh suntasach, fiú mura bhfuil sé ach sealadach, agus cur isteach ar mhargaí fuinnimh, *go háirithe* sna réigiúin sin atá fós ag brath go mór ar allmhairí ó *Chónaidhm na Rúise*. *I bhfianaise* phatrún seanbhunaithe comhsheasmhach na hionramhála margaidh agus an cur isteach ar sholáthar á gcur san áireamh, *agus ós rud é* gur bhain rialtas *Chónaidhm na Rúise* úsáid chomhsheasmhach as trádáil gáis mar arm chun *spriocanna* beartais *a bhaint amach in ionad* spriocanna trádála, is iomchuí bearta *atá ceangailteach ó thaobh dlí de* a dhéanamh chun *deireadh a chur le gach leochaileacht* atá fós ag an Aontas mar thoradh ar allmhairí gáis nádúrtha ó *Cónaidhm na Rúise*, trí phíblínte agus, freisin, trí ghás nádúrtha leachtaithe (GNL) **I** .

- (8) Tá na srianta ar idirbhearta idirnáisiúnta dá bhforáiltear in *Airteagal 3* den Rialachán seo comhsheasmhach le gníomhaíocht sheachtrach an Aontais i réimsí eile, mar a cheanglaítear le hAirteagal 21(3) den Chonradh ar an Aontas Eorpach (CAE). Tá meath mór tagtha ar staid an chaidrimh idir an tAontas agus Cónaidhm na Rúise le blianta beaga anuas agus *go háirithe* ó bhí 2022 ann. Maidir leis an meath sin ar an gcaidreamh, is é is cúis leis neamhaird fhollasach Chónaidhm na Rúise ar an dlí idirnáisiúnta agus, go háirithe, ar a cogadh foghach gan chúis gan údar in aghaidh na hÚcráine. Ó bhí mhí Iúil 2014 ann, tá bearta sriantacha á bhforchur de réir a chéile ag an Aontas ar thrádáil le Cónaidhm na Rúise mar fhreagairt ar ghníomhaíochtaí Chónaidhm na Rúise i gcoinne na hÚcráine. De bhua na n-eisceachtaí a bhfuil feidhm acu faoin gComhaontú lena mbunaítear an Eagraíocht Dhomhanda Trádála, agus go háirithe Airteagal XXI den Chomhaontú Ginearálta um Tharaifí agus Trádáil 1994 (eisceachtaí slándála) agus eisceachtaí den chineál céanna faoin gComhaontú maidir le Comhpháirtíocht agus Comhar le Cónaidhm na Rúise, ceadáitear don Aontas gan na buntáistí a dheonaítear do tháirgí comhchosúla a allmhairítear ó thíortha eile (cóir an náisiúin barrfhabhair) a dheonú d'earraí a allmhairítear ó Chónaidhm na Rúise. Dá bhrí sin, ní chuirtear cosc ar an Aontas toirmisc nó srianta a fhorchur ar allmhairiú earraí ó Chónaidhm na Rúise, má mheasann an tAontas go bhfuil gá leis na bearta sin, arna ndéanamh tráth na héigeandála *atá ann faoi láthair* sa chaidreamh idirnáisiúnta idir an tAontas agus Cónaidhm na Rúise, chun leasanna bunúsacha slándála an Aontais a chosaint.

- (9) Tá sé ríthábhachtach allmhairiú **an** gháis nádúrtha leachtaithe a éagsúlú **█** chun an tslándáil fuinnimh laistigh den Aontas a neartú agus a choinneáil ar bun. **Chun nach mbeidh aon riosca ann** go bhféadfaí leas a bhaint as **úirithintí fadtéarmacha** acmhainneacht **chríochfoirt GNL, atá i seilbh** chuideachtaí de chuid na Rúise, chun bac a chur ar allmhairí ó fhoinsí malartacha trí chleachtais cnapaireachta acmhainneachta, **mar atá** cleachtais **chun acmhainneacht leachtaithe nó stórála a chur in áirithe gan iad a úsáid iarbhír nó chun cosc a chur ar iomaitheoirí an bonneagar a úsáid, tá rialtóirí náisiúnta agus údaráis iomaíochta le leas iomlán a bhaint as na hionstraimí dlí láidre atá ar fáil faoin dlí náisiúnta agus faoin dlí Eorpach maidir le fuinneamh agus iomaíocht i gcás inarb iomchuí. I gcás ina sainaitníonn údaráis chustaim rioscaí sábháilteachta nó slándála a eascraíonn as gús na Rúise sula dtagann sé isteach i gcríoch chustaim an Aontais, ba cheart dóibh úsáid a bhaint as na forálacha a bhaineann le bainistiú riosca i gCód Custaim an Aontais **chun na rioscaí sin a sheachaint.****

- (10) Rinne an Coimisiún measúnú cúramach ar an tionchar a bheadh ag toirmeasc féideartha ar **■** allmhairiú gáis nádúrtha ón **Rúis** ar an Aontas agus ar a Bhallstáit **■** . Go deimhin, rinneadh obair ullmhúcháin agus roinnt anailísí mionsonraithe ar na hiarmhairtí a bhaineann le **deireadh** iomlán **a chur le** gás na Rúise **de réir a chéile** agus foilsíodh iad ó bhí 2022 ann **■** , agus d'fhéadfadh an Coimisiún leas a bhaint freisin as an iliomad comhairliúchán le páirtithe leasmhara, le saineolaithe agus gníomhaireachtaí seachtracha, agus as staidéir ar na héifeachtaí a bhaineann le **deireadh a chur de réir a chéile** le gás na Rúise. Léiríodh san anailís a rinne an Coimisiún gur dócha go mbeidh tionchar teoranta ann ach **deireadh a chur de réir a chéile** le hallmhairí gáis nádúrtha ón Rúis, má thugtar isteach iad ar bhealach céim ar chéim, comhordaithe agus dea-ullmhaithe agus de mheon na dlúthpháirtíochta, ar phraghsanna fuinnimh san Aontas, agus go gcuirfidh sé feabhas ar **■** shlándaíl sholáthair **fuinnimh an Aontais** agus nach gcuirfidh sé an tslándaíl sin i mbaol, mar gheall ar imeacht comhpháirtí trádála neamhiontaofa ó mhargaí an Aontais. Mar a leagtar amach i dTreochlár **REPowerEU**, tá spleáchais **an Aontais ar sholáthairtí ó Chónaidhm na Rúise** laghdaithe cheana de bharr chur chun feidhme Phlean REPowerEU, mar shampla trí bhearta **a thabhairt isteach** chun an t-éileamh ar ghás a laghdú nó chun dlús a chur le foinsí fuinnimh in-athnuaite a chur in úsáid, **chomh maith le tacú go gníomhach le** héagsúlú soláthairtí fuinnimh agus le méadú **■** chumhacht mhargála **an Aontais** trí cheannach comhpháirteach gáis. Léiríodh sa Mheasúnú **Tionchair** freisin gur féidir éifeachtaí díobhálacha ar phraghsanna nó ar sholáthairtí a sheachaint trí chomhordú tosaigh a dhéanamh ar bheartais éagsúlaithe **■** .

- (11) Tá an Rialachán atá beartaithe go hiomlán comhoiriúnach le straitéis an Aontais chun a spleáchas ar allmhairí *breoslaí* iontaise a laghdú trí dhícharbónú a fheabhsú agus trí fhuinneamh glan a tháirgtear ar bhonn intíre a leathnú go tapa. Mar a leagtar amach i dTreochlár *REPowerEU*, tá coigilteas suntasach gáis de níos mó ná 60 billiún *méadar* ciúbach in aghaidh na bliana in allmhairí gáis ann cheana mar thoradh ar chur chun feidhme Phlean REPowerEU idir 2022 agus 2024, rud a chuir ar chumas an Aontais **█** spleáchais *ar sholáthairtí ó Chónaidhm na Rúise a laghdú*. D'fhéadfaí *an laghdú spleáchas sin* a bhaint amach trí bhearta chun an t-éileamh ar ghás a laghdú, *an éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú* nó chun dlús a chur leis an aistriú glas trí acmhainneacht ghiniúna gaoithe agus gréine a chur in úsáid go mear, rud *a mhéadódh* go suntasach sciar na bhfoinsí in-athnuaite sa mheascán fuinnimh, agus trí thacaíocht ghníomhach a thabhairt d'éagsúlú soláthairtí fuinnimh agus do mhéadú **█** chumhacht mhargála *an Aontais* trí cheannach comhpháirteach gáis. Thairis sin, táthar ag súil go dtiocfaidh cur chun feidhme iomlán an aistrithe fuinnimh, an Phlean Gníomhaíochta le déanaí maidir le Fuinneamh Inacmhainne agus bearta eile, *go háirithe* infheistíochtaí i dtáirgeadh roghanna malartacha ísealcharbóin le haghaidh táirgí atá dian ar fhuinneamh, ar nós leasachán, in ionad suas le 100 *billiún méadar ciúbach* de ghás nádúrtha faoi 2030. *Leis na hiarrachtaí comhcheangailte sin, neartófar athléimneacht, iomaíochas agus uathriail straitéiseach oscailte an Aontais, tacófar le tionscail, FB Manna agus saoránaigh na hEorpa*, agus éascófar *deireadh a chur de réir a chéile* le hallmhairí gáis ó Chónaidhm na Rúise.

- (12) *Agus pleananna an éagsúlaithe á n-ullmhú aige, ba cheart don Choimisiún, ar bhealach comhordaithe agus de mheon na dlúthpháirtíochta, oibriú leis na Ballstáit, go háirithe i Lár agus in Oirdheisceart na hEorpa, chun seachadtaí malartacha gáis nádúrtha a shainaithint. Chomh maith le feabhas a chur ar shlándáil an tsoláthair, d'fhéadfadh soláthairtí nua ioncam cailte a chúiteamh freisin trí úsáid a bhaint as an mbonneagar atá ann cheana a úsáideadh roimhe seo chun gás ón Rúis a iompar.*
- (13) I gcomhréir le Dearbhú Versailles agus le Teachtaireacht REPowerEU, tá líon mór allmhaireoirí gáis tar éis a soláthairtí gáis ó **Chónaidhm na Rúise** a fhoirceannadh nó a laghdú go suntasach cheana. Mar a leagtar amach sa Mheasúnú Tionchair, is féidir **deireadh** a chur de réir a chéile leis na méideanna gáis atá fágtha faoi chonarthaí soláthair atá ann cheana gan tionchar suntasach eacnamaíoch ná rioscaí do shlándáil an tsoláthair, mar gheall ar infhaighteacht soláthróirí malartacha leordhóthanacha ar an margadh domhanda gáis, margadh gáis dea-idirnasctha de chuid an Aontais agus infhaighteacht bonneagair allmhairiúcháin leordhóthanaigh **. Ní mór na bearta gaolmhara a bheith i gcomhréir le creat fuinnimh reatha an Aontais.**

- (14) *I gcásanna áirithe, iompraíonn lastais GNL a tháirgtear i dtíortha éagsúla agus a mheasctar le chéile. Ba cheart feidhm a bheith ag an toirmeasc freisin maidir leis na méideanna gáis sna lastaí sin a tháirgtear sa Rúis. I gcás inar féidir le hallmhaireoirí doiciméadú soiléir a dhéanamh ar na sciartha GNL faoi seach a tháirgtear lasmuigh den Rúis, ba cheart é a bheith indéanta na méideanna GNL nach ón Rúis iad atá i lasta GNL a allmhairiú.*
- (15) Tá méideanna níos lú i gceist leis na conarthaí **soláthair** gearrthéarmacha le hais na gconarthaí móra soláthair fadtéarmacha atá ag allmhaireoirí le cuideachtaí Rúiseacha. Beidh na conarthaí **soláthair gearrthéarmacha sin** atá ann cheana ar tí dul in éag **faoin tráth a thiocfaidh** an Rialachán seo i bhfeidhm. Dá réir sin, is cosúil go bhfuil an riosca don tslándáil eacnamaíoch a eascraíonn as **conarthaí soláthair gearrthéarmacha** atá ann cheana íseal. Is iomchuí, dá bhrí sin, conarthaí **soláthair gearrthéarmacha** atá ann cheana a dhíolmhú ó chur i bhfeidhm láithreach **an toirmisc** ar allmhairí lena gceadaítear idirthréimhse go dtí an go dtí **an 25 Aibreán 2026 le haghaidh allmhairí GNL, agus Airteagal 3ra de Rialachán (AE) Uimh. 833/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵ á chur san áireamh, agus go dtí an 17 Meitheamh 2026 le haghaidh gás piblíne.**

⁵ *Rialachán Uimh. 833/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 31 Iúil 2014 a bhaineann le bearta sriantacha i bhfianaise ghníomhaíochtaí na Rúise i ndíchoibhsú staid na hÚcráine (IO L 229, 31.7.2014, lch. 1; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj>).*

- (16) Ba cheart díolúine ón toirmeasc *ar* allmhairí gáis a dheonú freisin ■ le haghaidh conarthaí soláthair *fadtéarmacha* atá ann cheana. ■ Is iondúil go mbeidh níos mó ama ag teastáil ó allmhaireoirí a bhfuil conarthaí *soláthair* fadtéarmacha acu chun bealaí agus foinsí soláthair eile a aimsiú ná mar a theastóidh ó shealbhóirí conarthaí gearrthéarmacha, agus freisin *toisc* go mbaineann conarthaí *soláthair fadtéarmacha* le méideanna i bhfad níos mó le himeacht ama ná le conarthaí *soláthair* gearrthéarmacha. Ba cheart, dá bhrí sin, idirthréimhse a thabhairt isteach chun dóthain ama a thabhairt do shealbhóirí conarthaí *soláthair* fadtéarmacha a soláthairtí a éagsúlú ar bhealach ordúil. *Cé gur féidir GNL a fháil ar fud an domhain agus nach mbíonn aon bhacainní fisiceacha roimh chustaiméirí GNL de ghnáth maidir le haistriú chuig soláthróirí malartacha ar mhargadh domhanda GNL, d'fhéadfadh éagsúlú a bheith níos casta do chustaiméirí gáis píblínte, go háirithe i dtíortha nach bhfuil bonneagar GNL acu. Ba cheart, dá bhrí sin, am aistrithe níos faide a dheonú le haghaidh soláthairtí gáis faoi chonarthaí píblíne fadtéarmacha atá ann cheana.*

- (17) ***Tá sé tarlaithe i roinnt cásanna ar leith*** go ndéanann na hathruithe ar bhealaí soláthair ó Chónaidhm na Rúise difear sonrach do thír a sholáthraítear, faoi láthair, faoi chonarthaí soláthair fadtéarmacha ar ann dóibh cheana le haghaidh ghás píblíne na Rúise, ***rud a fhágann nach féidir gás a allmhairiú tríd an mbealach soláthair a bhí ann roimhe sin***, mar gheall ar na bealaí malartacha a bheith teoranta nó gan aon bhealach malartach a bheith ann chun an gás conarthach a iompar ***chuige***. Chun an cás a leigheas, áirithíonn soláthróirí ó Bhallstáit eile faoi láthair go seachadfar gás píblíne faoi chonarthaí soláthair gearrthéarmacha le soláthróirí ó Chónaidhm na Rúise trí phointí idirnáisc neamhphlódaithe. Mar gheall ar an staid an-sonrach sin, ba cheart feidhm a bheith ag an am aistrithe is gá chun soláthróirí nua a aimsiú maidir leis na conarthaí soláthair gearrthéarmacha sin le soláthróirí ó Chónaidhm na Rúise a sholáthraíonn tíortha talamhiata a ndéanann athruithe ar bhealaí soláthair do ghás na Rúise difear dóibh.

(18) Cé gur cosúil go bhfuil údar maith le conarthaí ‘oidhreachtá’ atá ann cheana a dhíolmhú ó chur i bhfeidhm láithreach *an toirmisc ar allmhairí gáis ón Rúis*, níor cheart go mbainfeadh gach Conradh a tugadh i *gcrích* roimh theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo tairbhe as an díolúine sin. Go deimhin, d’fhéadfadh sé go mbeadh dreasacht ann *do* sholáthróirí Rúiseacha an t-am a úsáid idir foilsiú an togra ón gCoimisiún le haghaidh an *Rialacháin* seo agus teacht i bhfeidhm an *toirmisc*, chun soláthairtí reatha a mhéadú, trí chonarthaí nua a thabhairt i gcrích, méideanna a mhéadú trí chonarthaí atá ann cheana a athrú nó solúbthachtaí faoi chonarthaí atá ann cheana a úsáid. Chun a áirithiú go dtiocfaidh laghdú *seachas méadú* ar allmhairí ó *Chónaidhm na Rúise* mar thoradh *ar an toirmeasc sin*, ba *cheart* go seachnófaí leis an Rialachán seo *dreasachtaí do chuideachtaí conarthaí* nua um allmhairí gáis na Rúise a thabhairt i gcrích san am idir *foilsiú an togra ón gCoimisiún* le haghaidh an Rialacháin seo agus teacht i bhfeidhm an *toirmisc*. Go deimhin, thug na Cinn Stáit nó *Rialtais* gealltanais cheana i mí an Mhárta 2022 deireadh a chur de réir a chéile le soláthairtí gáis na *Rúise*; *chuir an Coimisiún leis an ngealltanais sin trí* Straitéis REPowerEU, Plean REPowerEU agus Treochlár REPowerEU a mholadh. Tráth foilsithe an togra le haghaidh an Rialacháin seo ar a dhéanaí, ní *raibh* sé iomchuí a thuilleadh conarthaí a tugadh i gcrích tar éis an dáta sin *a* mheas mar chonarthaí ‘oidhreachtá’. Níor cheart, dá bhrí sin, go mbainfeadh conarthaí a thabharfar i gcrích tar éis an 17 Meitheamh 2025 tairbhe as na forálacha eisceachtúla aistrithe le haghaidh conarthaí soláthair *gearrthéarmacha* agus fadtéarmacha atá ann cheana.

- (19) Ionas ■ nach méadófar ■ na méideanna allmhairí dá bhforáiltear i gconarthaí soláthair atá ann cheana, ba cheart leasuithe ar chonarthaí soláthair atá ann cheana a mheas mar chonarthaí ■ nua chun críocha an Rialacháin seo, agus níor cheart méaduithe ar mhéideanna allmhairí trí sholúbthacht chonarhach a úsáid tairbhe a bhaint as an idirthréimhse. *Ba cheart foráil a dhéanamh d'eisceachtaí i gcásanna áirithe ina bhfuil leasuithe riachtanacha ar chonarthaí atá ann cheana, ar choinníoll nach méadaíonn siad cainníochtaí conarthacha ná uainiú an tseachadta. Ní leasú ar chonarthaí soláthair atá ann cheana iad athruithe praghais a eascraíonn as innéacsú praghsanna dá bhforáiltear cheana féin i gconarthaí soláthair atá ann cheana.*
- (20) Leis an Rialachán seo, cruthaítear toirmeasc dlíthiúil soiléir ar ghás nádúrtha na Rúise a *allmhairiú*, ar gníomh ceannasach de chuid an Aontais é nach bhfuil neart ag allmhaireoirí gáis air agus a fhágann go bhfuil feidhmíocht allmhairí gáis nádúrtha ó *Chónaidhm* na Rúise neamhdhleathach, le héifeacht dhlíthiúil dhíreach agus gan aon lánrogha ag na Ballstáit maidir lena chur i bhfeidhm.

- (21) Murab ionann agus earraí eile, is tráchtearra aonchineálach é gás nádúrtha a thrádáiltear i méideanna móra agus a athdhíoltar roinnt uaireanta go minic idir trádálaithe ar an leibhéal mórdhíola. Agus an chastacht ar leith a bhaineann le tionscnamh an gháis nádúrtha a rianú á cur san áireamh, agus á chur san áireamh go bhféadfadh soláthróirí Rúiseacha féachaint le dul timpeall ar an Rialachán seo, mar shampla trí dhíolacháin trí idirghabhálaithe, trí thrasloingsiú nó trí iompar trí thíortha eile, ba cheart foráil a dhéanamh sa Rialachán seo maidir ***le creat éifeachtach chun teacht timpeall ar an toirmeasc a sheachaint. Dá bhrí sin, ba cheart a chur ar chumas na n-údarás ábhartha na gníomhaíochtaí is gá a dhéanamh chun a shainnithint an dtugtar soláthairtí gáis nádúrtha ó Chónaidhm na Rúise isteach i gcríoch chustaim an Aontais trí scéimeanna a chruthaítear chun teacht timpeall ar rialacha an Rialacháin seo. Agus cinneadh á dhéanamh cé acu ar cheart nó nár cheart gás nádúrtha a scaoileadh i saorchúrsaíocht san Aontas, ba cheart do na húdaráis chustaim a bheith ag brath ní hamháin ar fhaisnéis a sholáthraítear sa dearbhú custaim, ach ba cheart go ligfí dóibh, ar bhonn faisnéis eile atá ábhartha, measúnú a dhéanamh, i gcás ina measann siad é a bheith ábhartha, cé acu ar cheart nó nár cheart earra a thugtar isteach san Aontas a scaoileadh chun saorchúrsaíochta i ndáiríre. Ba cheart a cheangal leis an Rialachán freisin go mbunófaí tír an táirgthe agus slabhra soláthair an gháis nádúrtha a allmhairítear isteach san Aontas.***

- (22) Go háirithe, ba cheart é a bheith d'oibleagáid ar allmhaireoirí gás nádúrtha an fhaisnéis uile is gá a sholáthar ■ do na húdaráis chun *tír táirgthe* an gháis nádúrtha a allmhairítear isteach san Aontas a shuí agus chun a chinneadh an bhfuil an gás allmhairithe faoi *réir* an toirmisc ghinearálta nó faoi réir ceann dá eisceachtaí.
- D'fhéadfadh sé nach gceadófaí i gcónaí leis an gcoincheap 'tionscnamh' faoi dhlí custaim an Aontais tír táirgthe an gháis allmhairithe a shaináithint, mar shampla nuair a próiseáladh an gás (e.g. gás leachtaithe nó athghásaithe) tar éis dó Cónaidhm na Rúise a fhágáil. Dá bhrí sin, ba cheart don Rialachán freisin cásanna a chumhdach ina bhfuil 'an tír thionscnaimh' faoi dhlí custaim an Aontais éagsúil le tír táirgthe an gháis agus foráil a dhéanamh maidir le sásra chun a fhíorú cé acu ar eastóscadh nó nár eastóscadh an gás nádúrtha i gCónaidhm na Rúise, nó cé acu ar leachtaíodh nó nár leachtaíodh an gás nádúrtha inti. Aon ghás a onnmhairíodh ó Chónaidhm na Rúise, sular allmhairíodh isteach san Aontas é, trí onnmhairiú díreach ón Rúis chuig an Aontas nó trí onnmhairiú indíreach trí thríú tír, ba cheart é a bheith faoi réir an toirmisc, ach amháin i gcás idirthurais.*

(23) *I ngeall ar shaintréithe sonracha an gháis píblíne agus GNL, agus chun go bhféadfar próiseas rianúil fíorúcháin a dhéanamh ar an tír tháirgthe agus ar na coinníollacha maidir le díolúintí a d'fhéadfadh a bheith ann sula dtiocfaidh an gás isteach i gcríoch chustaim an Aontais, ba cheart próiseas réamhúdaraithe a thabhairt isteach. Ba cheart allmhairí a dhiúltú i gcás nach ann d'údarú. Ba cheart na húdaráis údarúcháin nó na húdaráis chustaim, nuair nach ionann iad, a chur ar an eolas roimh ré faoi na hallmhairí atá beartaithe isteach san Aontas, agus ba cheart an fhaisnéis a chur faoina mbráid, ar faisnéis í atá riachtanach chun tír an táirgthe a fhíorú nó chun a fhíorú cé acu atá nó nach bhfuil na coinníollacha maidir le díolúine faoin Rialachán seo á gcomhlíonadh. Cé gur cheart do na húdaráis údarúcháin a ndícheall a dhéanamh údarú a eisiúint laistigh den tréimhse idir an fhaisnéis a chuireann an t-allmhaireoir isteach agus an teacht isteach beartaithe sa chríoch chustaim chun allmhairí gáis chuig an Aontas a éascú, féadfaidh siad cinneadh a dhéanamh freisin ag céim níos déanaí, go háirithe, i gcás amhrais maidir leis an bhfaisnéis arna soláthar. Tá an réamhúdarú gan dochar do chumhachtaí forfheidhmiúcháin na n-údarás custaim atá ann cheana. Ba cheart allmhairí gáis nádúrtha ó tíortha táirgthe gáis a dhíolmhú ón oibleagáid sin má d'allmhairigh an tAontas méideanna suntasacha ó na tíortha sin san am atá thart agus má tá sé léirithe ag na tíortha sin nach mian leo tacú le hearnáil gáis na Rúise trí thoirmeasc ar allmhairiú gáis ón Rúis, trí bhearta sriantacha lena ndírítear ar bhonneagar gáis na Rúise, ar chuideachtaí gáis Rúiseacha nó ar dhaoine a bhainistíonn na cuideachtaí sin, nó mura bhfuil an bonneagar is gá chun gás nádúrtha a allmhairiú trí pháblínte nó GNL ag na tíortha sin. Ba cheart don Choimisiún liosta na dtíortha sin a bhunú.*

- (24) *Ba cheart do na húdaráis údarúcháin agus, i gcás nach ionann iad, do na húdaráis chustaim a bheith in ann an fhaisnéis uile is gá a iarraidh chun measúnú a dhéanamh ar dhlíthiúlacht na n-allmhairí. Ba cheart dóibh a bheith in ann brath ar fhaisnéis ó fhoinsí eile freisin. Ós rud é gur minic a bhíonn na coinníollacha conarthacha lena gcinntear na gnéithe atá ábhartha don mheasúnú casta, ba cheart go dtabharfaí de chumhacht do na húdaráis faisnéis mhionsonraithe conartha a iarraidh ar allmhaireoirí, lena n-áirítear conarthaí soláthair iomlána, i gcás inar gá sin chun comhthéacs clásal áirithe nó tagairtí d'fhorálacha conarthacha eile a thuiscint. Ba cheart rialacha a áireamh sa Rialachán seo chun cosaint éifeachtach rúin ghnó na ngnóthas lena mbaineann a áirithiú.*
- (25) *Agus a gcumhachtaí á bhfeidhmiú acu, ba cheart d'údaráis údarúcháin agus d'údaráis chustaim fócas ar leith a chur ar a bhforfheidhmiú ag pointí idirnáise, saoráidí GNL nó píblínte idirthurais i gcás ina bhfuil riosca ard gur ann do theacht timpeall. Breathnaíodh cleachtais a bheith ar siúl ina raibh 'scáthchabhlaigh', mar a thugtar orthu, in úsáid chun teacht timpeall ar na smachtbhannaí in iompar ola, agus d'fhéadfadh rioscaí a bheith ag baint leo freisin d'allmhairí GNL, rud a bhainfeadh an bonn de chuspóirí an Rialacháin seo. Agus iad ag obair i ndlúthchomhar lena chéile, ba cheart do na húdaráis a dtosaíochtaí forfheidhmiúcháin a oiriúnú i gcás inar gá chun aghaidh a thabhairt ar chleachtais teacht timpeall a d'fhéadfadh a bheith ann arna sainaitheint le linn chur chun feidhme an Rialacháin seo. Ba cheart don Choimisiún faireachán leanúnach a dhéanamh freisin ar na sreafaí gáis nádúrtha ón Rúis a dhéanann idirthuras trí thríú tíortha.*

(26) *Tá cuid de bhonneagar tarchurtha gáis na Rúise nasctha go díreach leis an Aontas, agus tá roinnt píblínte idirthurais a nascann an Rúis leis an Aontas a théann trí thríú tíortha gan aon phointí iontrála a bheith ann idir Cónaidhm na Rúise agus an tAontas faoi láthair. Dá bhrí sin, ba cheart a thiomhdiú sa Rialachán gur de thionscnamh Chónaidhm na Rúise é gás nádúrtha a allmhairítear isteach san Aontas trí teorainneacha, idirnascairí nó pointí idirnaisc idir Cónaidhm na Rúise agus an tAontas, an Bhealarúis agus an tAontas nó a thagann isteach trí phíblínte ar nós TurkStream ag an bpointe idirnaisc Strandzha 2/Malkoclar, nó go n-onnmhairítear an gás sin, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, agus ar an gcaoi sin, rud a rachadh in ionad an cheanglais maidir le cruthúnas na tíre táirgthe a thíolacadh. I gcás ina maítear go bhfuil gás nádúrtha a thagann isteach ag na teorainneacha, idirnascairí nó pointí idirnaisc sin faoi nós imeachta ‘idirthuras’ trí Chónaidhm na Rúise, ba cheart dianrialuithe a chur i bhfeidhm. Is mór-onnmhaireoir gáis í Cónaidhm na Rúise agus ní raibh aon ról suntasach aici mar thír idirthurais gáis san am a chuaigh thart, mar gheall ar roinnt tosca, mar shampla easpa bonneagair athghásaithe, eagrú na trádála gáis i gCónaidhm na Rúise trí mhonaplacht onnmhairiúcháin píblíne, samhlaigh gnó chuideachtaí gáis na Rúise nach bhfuil bunaithe ar idirthuras a eagrú, agus suíomh geografach Chónaidhm na Rúise . Dá bhrí sin, agus dreasachtaí soláthróirí Rúiseacha chun teacht timpeall ar an toirmeasc allmhairiúcháin á gcur san áireamh, ba cheart do na húdaráis chustaim diúltú d’allmhairiú méideanna gáis nádúrtha a líomhnaítear a bheith ar idirthuras mura féidir fianaise aonchiallach a chur ar fáil lena gcruthaítear go raibh an gás ar idirthuras trí Chónaidhm na Rúise ach gur táirgeadh i dtír eile seachas Cónaidhm na Rúise é. Ba cheart an fhianaise is gá a chur ar fáil luath go leor roimh ré do na húdaráis údarúcháin, is é sin tráth nach déanaí ná mí amháin roimh an teacht isteach sa chríoch chustaim, chun go mbeadh an gás allmhairithe inrianaithe go dtí an t-ionad táirgthe.*

(27) *Nascann an pointe idirnaisc Strandzha 1 an tAontas le córas píblíne lena n-iompraítear ní hamháin gás ón Asarbaiseáin nó ón Tuirc, ach méideanna suntasacha gáis ó Chónaidhm na Rúise freisin. Dá bhrí sin, ba cheart a cheangal go dtabharfaí fianaise shoiléir chun an tír táirgthe neamh-Rúiseach a bhunú, agus ba cheart am fíorúcháin leordhóthanach a thabhairt d'údaráis chun a úirithiú nach de thionscnamh Chónaidhm na Rúise é an gás a allmhairítear trí Strandzha 1 nó nach ó Chónaidhm na Rúise atá sé á onnmhairiú, go díreach nó go hindíreach. I gcás ina nascfaí pointí idirnascaire eile le córais lena n-iompraítear méideanna suntasacha gáis ón Rúis amach anseo, ba cheart feidhm a bheith ag an gcaighdeán rialaithe céanna.*

(28) *Thairis sin, féadfaidh méideanna suntasacha gáis nádúrtha teacht isteach san Aontas faoi nós imeachta ‘idirthuras’ freisin. Ós rud é nach bhfuil feidhm ag na rialacha diana faireacháin maidir le hallmhairí gáis, mar shampla an réamhúdarú maidir le gás a thrasnaíonn an tAontas, nó atá á stóráil faoi rialacha stórasaithe custaim, faoi nós imeachta ‘idirthuras’, is iomchuí foráil a dhéanamh do choimirce sonracha i bhfoirm córas faireacháin idirthurais, rud a chuirfidh ar chumas na n-údarás custaim faireachán éifeachtach a dhéanamh ar shreafaí gáis faoi nós imeachta ‘idirthuras’, chun a áirithiú nach mbeidh gás nádúrtha a thrasnaíonn an tAontas faoi nós imeachta ‘idirthuras’ i saorchúrsaíocht san Aontas ar deireadh. I gcás ina stóráilann oibreoírí tríú tír gás faoi nós imeachta idirthurais, stórála sealadaí nó stórasaithe custaim faoi Chód Custaim an Aontais, ba cheart sásraí faireacháin agus forfheidhmithe iomchuí a bheith i bhfeidhm ag na Ballstáit chun a áirithiú nach mbeidh úsáid stórála intíre ag tríú tíortha ina riosca do shlándáil an tsoláthair náisiúnta nó réigiúnach ná do chomhlíonadh na n-oibleagáidí stórála, agus ba cheart dóibh faisnéis ábhartha a sholáthar don Choimisiún.*

(29) *I gcomhréir le prionsabal an chomhair dhílis, ba cheart do na údaráis údarúcháin, na húdaráis chustaim, na údaráis rialála, na húdaráis inniúla, don Ghníomhaireacht um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (ACER) agus don Choimisiún oibriú i gcomhar le chéile chun forálacha an Rialacháin seo a chur chun feidhme agus faisnéis ábhartha a chómhgartú, go háirithe maidir leis an measúnú ar dhíolúintí lena gceadaítear allmhairiú gáis nádúrtha ón Rúis tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo. Ba cheart na huirlisí agus na bunachair sonraí is gá a bheith i bhfeidhm ag údaráis chustaim, údaráis rialála, údaráis inniúla agus an Ghníomhaireacht um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh chun a áirithiú, i gcás inar gá, gur féidir faisnéis ábhartha a chómhgartú idir údaráis náisiúnta agus údaráis i mBallstáit éagsúla. Ba cheart do ACER tarraingt ar an saineolas atá aige chun rannchuidiú leis an bpróiseas chun faireachán a dhéanamh ar an gcur chun feidhme. Chun cruthú na gcóras faisnéise comhpháirteach idir-inoibritheach riachtanach a éascú, féadfaidh an Coimisiún agus na Ballstáit féachaint an bhféadfaí úsáid a bhaint as an mbuiséad atá ar fáil faoin gCiste Slándála Inmheánaí. Ba cheart do na húdaráis chustaim na húdaráis rialála, na húdaráis inniúla agus an Coimisiún a thabhairt cothrom le dáta ar bhonn míosúil maidir leis na príomhghnéithe a bhaineann le forbairt allmhairí gáis ón Rúis, mar shampla cainníochtaí a allmhairítear faoi chonarthaí soláthair fadtéarmacha nó gearrthéarmacha, pointí iontrála, nó comhpháirtithe conartha. Ba cheart don Choimisiún an fhaisnéis sin a áireamh, i gcás inarb ábhartha, sa tuarascáil ar chur chun feidhme an Rialacháin seo. Ba cheart don Choimisiún measúnú a dhéanamh freisin ar a éifeachtaí atá an cómhgartú faisnéise agus an comhar idir na húdaráis ábhartha, agus, i gcás inarb iomchuí, moltaí a leagan amach sa tuarascáil sin chun feabhas a chur orthu.*

(30) *Is léir ón taithí a fuarthas maidir le **deireadh a chur de réir a chéile** le soláthairtí gáis ón Rúis tríd an Úcráin gur féidir suaitheadh sa mhargadh nó fadhbanna maidir le slándáil an tsoláthair a d'fhéadfadh eascairt as athrú soláthróirí gáis nádúrtha a sheachaint go héifeachtach ach a bheith ullmhaithe go maith agus comhordú a dhéanamh de mheon dlúthpháirtíochta. Chun ullmhú do dheireadh iomlán a **chur de réir a chéile** le gás na Rúise ■ ar bhealach comhordaithe agus chun dóthain ama a thabhairt don mhargadh na hathruithe lena mbaineann a réamh-mheas gan riosca ó thaobh shlándáil an tsoláthair gáis ná tionchar suntasach ar phraghsanna fuinnimh, ba cheart do na Ballstáit pleananna náisiúnta éagsúlaithe a ullmhú agus iad a chur i láthair faoin 1 Márta 2026. Ba cheart **na pleananna sin a bheith faoi réir rialacha na rúndachta gairmiúla agus níor cheart iad a nochtadh gan comhaontú an Bhallstáit lena mbaineann ina leith. Ba** cheart tuairisc a thabhairt iontu ar na bearta a mholtar ar an leibhéal náisiúnta nó réigiúnach chun an t-éileamh a laghdú, táirgeadh fuinnimh in-athnuaite a chothú agus soláthairtí malartacha a áirithiú, chomh maith le bacainní teicniúla, **conarthacha** nó rialála a d'fhéadfadh castacht a chur sa phróiseas an éagsúlaithe. Ós rud é go bhféadfadh sé go n-éileodh próiseas an éagsúlaithe comhordú na mbeart ar an leibhéal náisiúnta, réigiúnach nó ar leibhéal an Aontais, ba cheart don Choimisiún measúnú a dhéanamh ar na pleananna náisiúnta éagsúlaithe, agus an deis a bheith ann moltaí a eisiúint lena molfaí oiriúnuithe i gcás inar gá.*

- (31) I nDearbhú Versailles, gheall na Cinn *Stáit nó Rialtais* ní hamháin go gcuirfí deireadh de réir a chéile le soláthairtí gáis nádúrtha ó *Chónaidhm na Rúise*, ach go gcuirfí deireadh de réir a chéile le soláthairtí fuinnimh eile freisin, go *háirithe* soláthairtí ola. *Na cleachtais a cuireadh i bhfeidhm i réimse an gháis, trínar úsáid an Rúis an gás, go stairiúil, mar mhodh chun comhéigean agus ionramháil a dhéanamh, tá na cleachtais céanna in úsáid ag Cónaidhm na Rúise agus ola á trádáil aici leis an Aontas. Léiríodh é sin, mar shampla, tríd an gcur isteach a rinne sí ar sholáthairtí ola roimhe seo. Cruthaíonn an caidreamh i ndáil le soláthar ola atá ann cheana le Cónaidhm na Rúise spleáchais agus rioscaí don tslándáil san Aontas. Chun cosc a chur ar an Rúis allmhairí ola an Aontais a úsáid mar uirlis chomhéigin, tá sé rithábachtach, dá bhrí sin, a bheith ullamh chun deireadh a chur de réir a chéile agus go tráthúil le hallmhairí ola ó Cónaidhm na Rúise freisin. Cé go bhfuil bearta sriantacha i bhfeidhm cheana chun a áirithiú go gcuirfear deireadh de réir a chéile le hallmhairí ola ó Cónaidhm na Rúise, agus go bhfuil laghdú suntasach tagtha ar allmhairí ola , d'fhéadfadh sé go mbeadh gá le céimeanna sonracha ullmhúcháin agus comhordúcháin le comharsana chun deireadh a chur de réir a chéile le hola na Rúise.*

- (32) *Dá bhrí sin, ba cheart do na Ballstáit pleananna náisiúnta éagsúlúcháin a ullmhú freisin le haghaidh amhola agus táirgí peitriiliam ar cheart a áireamh iontu bearta atá i bhfeidhm agus atá beartaithe ar an leibhéal náisiúnta chun trédhearcacht agus inrianaitheacht allmhairí ola ó Chónaidhm na Rúise a áirithiú. Ba cheart don Choimisiún moltaí a dhéanamh maidir leis na pleananna sin. Ba cheart na pleananna sin a bheith faoi réir rialacha na rúndachta gairmiúla agus níor cheart iad a nochtadh gan comhaontú an Bhallstáit lena mbaineann ina leith. Ba cheart don Choimisiún, ag an am céanna, leanúint d'aghaidh a thabhairt ar fhadhb an teacht timpeall a dhéantar ar smachtbhannaí ola an Aontais trí úsáid a bhaint as 'scáthchabhlaigh', mar a thugtar orthu, agus aghaidh a thabhairt air trí na gníomhaíochtaí a shaothrú a leagtar amach ina Theachtaireacht an 6 Bealtaine 2025 'Treochlár chun deireadh a chur le hallmhairí fuinnimh ón Rúis'.*

(33) Is léir ón taithí a fuarthas le linn na géarchéime gáis in 2022 agus 2023 ■ gur den rithábhacht í faisnéis chuimsitheach maidir le staid an tsoláthair agus spleáchais soláthair a d'fhéadfadh a bheith ann chun *faireachán* a dhéanamh ar an soláthar gáis san Aontas. Dá bhrí sin, ba cheart d'allmhaireoirí gáis ón Rúis a bhaineann úsáid as na díolúintí a *leagtar* síos sa Rialachán seo an fhaisnéis ■ uile is gá chun meastóireacht éifeachtach a dhéanamh ar rioscaí a d'fhéadfadh a bheith ann don trádáil gáis a chur faoi bhráid an Choimisiúin. Ba cheart príomhpharaiméadair, nó fiú ■ codanna téacs na gconarthaí soláthair gáis ábhartha ina n-*iomláine*, gan trácht ar fhaisnéis faoi phraghsanna, a chur san áireamh san fhaisnéis sin, i gcás inar gá sin chun comhthéacs clásal áirithe nó tagairtí d'fhorálacha eile sa chonradh a thuiscint. Agus faireachán á dhéanamh aige ar sholáthar gáis san Aontas, ba cheart don Choimisiún faisnéis faoi allmhairí a thugann údaráis chustaim agus faisnéis a áirítear i bpleananna náisiúnta éagsúlaithe a chur san áireamh freisin. Ba cheart don Choimisiún an Grúpa Comhordaithe Gáis arna bhunú le Rialachán (AE) 2017/1938 a chur ar an eolas go tráthrialta faoin bpróiseas ina gcuirtear deireadh de réir a chéile le hallmhairiú ghás na Rúise ar leibhéal an Aontais agus tuarascáil bhliantúil a thíolacadh maidir le deireadh a chur de réir a chéile le hallmhairiú ghás na Rúise, a bhféadfadh moltaí agus gníomhaíochtaí sonracha de chuid an Aontais a bheith ag gabháil léi chun dlús a chur leis an bpróiseas ina gcuirtear deireadh de réir a chéile le hallmhairiú ghás na Rúise.

- (34) Ba cheart do na Ballstáit agus *don* Aontas obair a dhéanamh go dlúth lena chéile *maidir* le cur chun feidhme an Rialacháin seo, lena n-áirítear *maidir leis na nósanna imeachta um réiteach díospóidí* a d'fhéadfadh a bheith ann. *I gcás inarb infheidhme, leagtar amach, i Rialacháin (AE) 1219/2012⁶ agus (AE) 912/2014⁷ ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, tuilleadh sonraí maidir leis an gcomhar agus leithdháileadh na bhfreagrachtaí airgeadais idir na Ballstáit agus an tAontas, ar freagrachtaí iad a bhaineann le cásanna um réiteach díospóidí idir infheisteoir agus stát a bhaineann leis an Rialachán seo.*
- (35) *Ag féachaint do chleachtas Chónaidhm na Rúise le déanaí nósanna imeachta cúirte agus eadrána comhaontaithe a athrú agus a bhac go haontaobhach, ní féidir daoine dá ndéantar difear, ná an tAontas agus na Ballstáit, a chur faoi dhliteanas i leith aon bhreithiúnais, dámhachtainí eadrána, nó cinntí breithiúnacha eile arna nglacadh faoi nósanna imeachta neamhdhleathacha nach bhfuil aon leigheas inrochtana go héifeachtach faoin dlínse ábhartha ina n-aghaidh.*

⁶ *Rialachán (AE) Uimh 1219/2012 de Pharlaimint na hEorpa agus den Chomhairle an 12 Nollaig 2012 lena mbunaítear socruithe idirthréimhseacha le haghaidh comhaontuithe déthaobhacha infheistíochta idir Ballstáit agus tríú tíortha (IO L 351, 20.12.2012, lch. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1219/oj>).*

⁷ *Rialachán (AE) Uimh. 912/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Iúil 2014 lena mbunaítear creat chun freagracht airgeadais a bhainistiú atá nasctha le binsí socraithe díospóidí idir infheisteoir agus stát arna mbunú le comhaontuithe idirnáisiúnta ar páirtí iontu an tAontas Eorpach, (IO L 257, 28.8.2014, lch. 121. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/912/oj>).*

- (36) Tá creat dlíthiúil láidir cruthaithe ag an Aontas chun slándáil an tsoláthair gáis a áirithiú ag gach tráth, agus chun déileáil le géarchéimeanna soláthair a d'fhéadfadh a bheith ann ar bhealach comhordaithe, lena n-áirítear oibleagáidí **ar** na Ballstáit dlúthpháirtíocht éifeachtach agus oibríochtúil a sholáthar do chomharsana a bhfuil gás de dhíth orthu. Ba cheart don Choimisiún faireachán leanúnach a dhéanamh ar fhorbairt na rioscaí margaidh don soláthar gáis a eascraíonn as trádáil gáis le ***Cónaidhm na Rúise*** ar leibhéal an Aontais, ar an leibhéal réigiúnach agus ar leibhéal na mBallstát. I gcás forbairtí tobanna suntasacha, a chuireann slándáil an tsoláthair i mBallstát amháin nó níos mó i mbaol tromchúiseach, ***agus tar éis éigeandáil a bheith fógartha i gcomhréir le hAirteagail 11 nó 12 de Rialachán (AE) 2017/1938***, is iomchuí go dtabharfaí de chumhacht don Choimisiún na bearta éigeandála is gá a dhéanamh tríd an gcinneadh maidir leis na toirmisc ar allmhairiú a bhaineann le hallmhairí gáis nádúrtha nó GNL a leagtar amach sa Rialachán seo a ghlacadh ***i mBallstát amháin nó níos mó. Ba cheart don Choimisiún, sa chás sin, a bheith in ann an oibleagáid maidir le cruthúnas ar an tír tháirgthe a thíolacadh roimh theacht isteach i gcríoch chustaim an Aontais a chur ar fionraí freisin, d'fhonn allmhairí breise ar ghearrfhógra a éascú. Ba cheart teorainn ama a chur leis an gcinneadh sin ón gCoimisiún agus níor cheart é a dheonú ar feadh níos mó ná 4 seachtaine agus níor cheart é a athnuachan ach amháin má tá feidhm fós ag na dálaí le haghaidh na héigeandála de bhun Airteagal 11 de Rialachán (AE) 2017/1938. Ba cheart*** coinníollacha breise áirithe a fhorchur leis an gcinneadh cur chun feidhme ón gCoimisiún, chun a áirithiú go mbeidh aon fhionraí teoranta go docht d'aghaidh a thabhairt ar an mbagairt. Ba cheart don Choimisiún ***an Grúpa Comhordaithe Gáis a chur ar an eolas agus tuarascáil a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle ina dtabharfar údar maith leis an bhfionraí agus le haon síneadh, agus ba cheart dó*** dlúthfhaireachán a dhéanamh ar chur i bhfeidhm aon ***fhionraí*** shealadaigh.

- (37) *Chun ‘an tsiopadóireacht ar mhaithe leis an bpionós is ísle’ a sheachaint agus chun cur i bhfeidhm comhsheasmhach an Rialacháin seo a áirithiú, ba cheart do na Ballstáit rialacha comhchuibhithe a leagan síos maidir le pionóis i leith sárúithe ar an Rialachán seo. Ós rud é, áfach, go bhféadfadh sárúithe ar an Rialachán seo reachtaíocht eile de chuid an Aontais a shárú freisin a bhfuil dlúthbhaint aici leis na toirmisc agus na hoibleagáidí sa Rialachán seo, mar shampla reachtaíocht chustaim, bearta sriantacha nó Rialachán (AE) 2017/1938, níor cheart an prionsabal ne bis in idem a shárú de thoradh pionóis a fhorchur, i gcomhréir leis an gCairt um Chearta Bunúsacha agus le dlí-eolaíocht an chirt mar a léirmhíonann an Chúirt Bhreithiúnais é. Tá an Rialachán seo gan dochar d’fhorchur pionós coiriúil faoin dlí náisiúnta.*
- (38) Tá na ■ bearta *a thugtar isteach leis an Rialachán seo* i lánchomhréir le prionsabal na dlúthpháirtíochta fuinnimh. Go deimhin, tá leibhéal na neamhchosanta ar allmhairí gáis na Rúise éagsúil ó Bhallstát go chéile, agus tá bearta déanta ag go leor Ballstát cheana chun deireadh a chur de réir a chéile le gás na Rúise. Leis an Rialachán seo ■, áiritheofar cur chuige comhchuibhithe ar fud an Aontais maidir le *deireadh a chur de réir a chéile* le gás na Rúise, agus caomhnófar an dlúthpháirtíocht idir na Ballstáit.

- (39) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóirí an Rialacháin seo a bhaineann le faireachán a dhéanamh ar spleáchais gháis a d'fhéadfadh a bheith ann a bhaint amach go leordhóthanach ar bhealach comhordaithe agus gan riosca a bheith ann maidir le hilroinnt na margaí, ach gurb amhlaidh gur fearr agus gur éifeachtúla is féidir iad a bhaint amach ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, mar a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a bhaint amach.

- (40) I bhfianaise a thábhachtaí atá sé don Aontas deireadh a chur de réir a chéile agus gan mhoill le spleáchas eacnamaíoch breise an Aontais ar allmhairí gáis ó Chónaidhm na Rúise, ba cheart an Rialachán seo a theacht i bhfeidhm an lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*. ***Bhí am suntasach ag na rannpháirtithe sa mhargadh a bpunann soláthair a oiriúnú tar éis Dhearbhú Versailles mhí an Mhárta 2022 agus tar éis ghlacadh an togra le haghaidh an Rialacháin seo an 17 Meitheamh 2025. Mar sin féin, dealraíonn sé gurb íomchuí foráil a dhéanamh i ndáil le hidirthréimhse chun ligean do sholáthróirí gáis nár chuir a straitéisí soláthair in oiriúint go fóill na socruithe is gá a dhéanamh chun an Rialachán seo a chomhlíonadh. Dá bhrí sin, ba cheart feidhm a bheith ag an toirmeasc ar ghás a allmhairiú ó Chónaidhm na Rúise ón [6 seachtaine tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo] agus ón dáta sin amháin. Chun ligean d'allmhaireoirí a bhfuil conarthaí soláthair acu cheana agus d'allmhaireoirí atá ag tabhairt conarthaí nua i gcrích an réamhúdarú is gá a dhéanamh go tráthúil agus gan cur isteach ar na hallmhairí gáis atá beartaithe, ba cheart feidhm a bheith ag na próisis údaracháin éagsúla dá bhforáiltear sa Rialachán seo sula dtiocfaidh an toirmeasc ar allmhairí gáis ó Chónaidhm na Rúise i bhfeidhm.***

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL I

FORÁLACHA GINEARÁLTA

Airteagal 1

Ábhar

Leis an Rialachán seo, cuirtear creat ar fáil chun **deireadh** éifeachtach a chur leis an neamhchosaint **atá fágtha** san Aontas do na rioscaí suntasacha don trádáil agus do shlándáil an tsoláthair, ar rioscaí iad arb í an trádáil gáis le Cónaidhm na Rúise is cúis leo agus **chun ullmhú do dheireadh a chur de réir a chéile go héifeachtach tráthúil le hallmhairí ola ó Chónaidhm na Rúise** tríd an méid seo a leanas a leagan síos:

- (a) toirmeasc céim ar chéim ar allmhairí gáis nádúrtha ó Chónaidhm na Rúise;
- (b) rialacha chun an toirmeasc sin a chur chun feidhme agus faireachán a dhéanamh air ar bhealach éifeachtach, chomh maith le **deireadh a chur de réir a chéile** le húsáid allmhairí ola ó **Chónaidhm na Rúise** de réir a chéile;
- (c) forálacha chun measúnú níos fearr a dhéanamh ar shlándáil an tsoláthair fuinnimh san Aontas.

Airteagal 2
Sainmhínte

Chun críoch an Rialacháin seo, beidh feidhm ag na sainmhínte seo a leanas:

- (1) ciallaíonn ‘gás nádúrtha’ **gás** dá dtagraítear i gcóid Ainmníochta Comhcheangailte (AC) 2711 11 00 agus 2711 21 00;
- (2) Ciallaíonn ‘GNL’ gás nádúrtha leachtaithe mar a thagraítear dó i gcód AC 2711 11 00;
- (3) ciallaíonn ‘gás nádúrtha i staid ghásach’ gás nádúrtha mar a thagraítear dó i gcód AC 2711 21 00;
- (4) ***ciallaíonn ‘meascáin’ meascáin de mhéideanna GNL ó thíortha éagsúla tionscnaimh;***
- (5) ciallaíonn ‘conradh soláthair phoiblí fhadtéarmaigh’ conradh do sholáthar gáis nádúrtha, cé is moite de dhíorthach gáis nádúrtha, ar feadh níos mó ná 1 bhliain amháin;
- (6) ciallaíonn ‘conradh soláthair phoiblí ghearrtéarmaigh’ conradh do sholáthar gáis nádúrtha, cé is moite de dhíorthach gáis nádúrtha, ar feadh suas le 1 bhliain amháin;

- (7) ciallaíonn ‘tír thalamhiata’ tír atá go hiomlán timpeallaithe ag talamh agus *nach* bhfuil rochtain dhíreach ar an bhfarraige aici;
- (8) *ciallaíonn ‘allmhairiú’ earraí a scaoileadh chun saorchúrsaíochta, dá dtagraítear in Airteagal 201 de Rialachán (AE) Uimh. 952/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁸;*
- (9) ciallaíonn ‘allmhaireoir’ *an duine nádúrtha nó dlítheanach arb é an dearbhóir é sa dearbhú custaim ábhartha mar a shainmhínítear in Airteagal 5, pointe (15), de Rialachán (AE) Uimh. 952/2013, nó duine nádúrtha nó dlítheanach ar bhealach eile, lena n-áirítear gnóthais chleamhnaithe, a thugann na hearraí isteach i gcríoch chustaim an Aontais* ■ *nó a chuireann ar mhargadh an Aontais ar bhealach eile iad;*
- (10) *ciallaíonn ‘gnóthas cleamhnaithe’ gnóthas mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe 12 de Threoir 2013/34/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁹;*

⁸ *Rialachán (AE) Uimh. 952/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 9 Deireadh Fómhair 2013 lena leagtar síos Cód Custaim an Aontais (athmhúnlú) (IO L 269, 10.10.2013, lch. 1; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).*

⁹ *Treoir 2013/34/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2013 maidir le ráitis airgeadais bhliantúla, ráitis airgeadais chomhdhlúite agus tuarascálacha gaolmhara cineálacha áirithe gnóthas, lena leasaítear Treoir 2006/43/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Treoracha 78/660/CEE agus 83/349/CEE ón gComhairle (IO L 182, 29.6.2013, lch. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>).*

- (11) ciallaíonn ‘údarás custaim’ údarás custaim mar a shainmhínítear in Airteagal 5, pointe (1), de Rialachán (AE) Uimh. 952/2013;
- (12) ***ciallaíonn ‘údarás údarúcháin’ an t-údarás atá inniúil chun scrúdú a dhéanamh ar na hiarrataí ar údarú arna ndéanamh de bhun Airteagal 5(1) agus (2);***
- (13) ciallaíonn ‘údarás inniúil’ údarás inniúil mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (7), de Rialachán (AE) 2017/1938 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁰;
- (14) ciallaíonn ‘údarás rialála’ údarás rialála mar a ainmnítear ***de bhun*** Airteagal 76(1), de Threoir (AE) 2024/1788 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹¹;
- (15) ciallaíonn ‘rialú’ rialú mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (55), de Threoir (AE) 2024/1788;

■

¹⁰ Rialachán (AE) 2017/1938 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2017 maidir le bearta chun slándáil an tsoláthair gáis a choimirciú agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 994/2010 (IO L 280, 28.10.2017, lch. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj>).

¹¹ ***Treoir (AE) 2024/1788 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Meitheamh 2024 maidir le comhrialacha do na margaí inmheánacha sa ghás in-athnuaite, sa ghás nádúrtha agus sa hidrigin, lena leasaítear Treoir (AE) 2023/1791 agus lena n-aisghairtear Treoir 2009/73/CE (IO L, 2024/1788, 15.7.2024; ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).***

- (16) ciallaíonn ‘pointe idirnaise’ pointe idirnaise mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (63), de Threoir (AE) 2024/1788;
- (17) *ciallaíonn ‘idirnascaire’ idirnascaire mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (39), de Threoir (AE) 2024/1788;*
- (18) ciallaíonn ‘pointe iontrála’ pointe iontrála mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (61), de Threoir (AE) 2024/1788;
- (19) *ciallaíonn ‘pointe seachadta’ an suíomh fisiceach nó fíorúil a shonraítear i gconradh soláthair gáis ag a bhfuil gás nádúrtha le seachadadh ag díoltóir agus le fáil ag ceannaitheoir;*

I

- (20) ciallaíonn ‘cainníochtaí ar conradh’ na cainníochtaí gáis nádúrtha a bhfuil sé d’oibleagáid ar cheannaitheoir a cheannach agus a bhfuil oibleagáid ar dhíoltóir iad a sholáthar, mar a shonraítear sa chonradh soláthair *bunaidh, ach* gan na méideanna a eascraíonn as *forálacha conarthacha lena bhforáiltear d’athruithe cainníochta ar chainníochtaí bonnlíne a áireamh, mar shampla cainníochtaí slánaithe suas, cainníochtaí codánacha, cainníochtaí sa bhreis* nó modhnuithe toirtmhéadracha eile faoi théarmaí an chonartha *cé is moite de chainníochtaí íoctha lena gcúitítear easnamh a íocadh roimh an 17 Meitheamh 2025;*
- (21) *ciallaíonn ‘cainníochtaí slánaithe suas’ méideanna gáis nádúrtha a chuirtear leis an gcainníocht chonarthach bhliantúil in aon bhliain ar leith le gur féidir an lasta deireanach a shlánú suas go dtí lasta iomlán;*
- (22) *ciallaíonn ‘cainníochtaí codánacha’ méideanna gáis nádúrtha a thugtar ar aghaidh chuig na blianta conartha ina dhiaidh sin más mó nó más lú an chainníocht a sheachadtar le linn bliana ná an chainníocht bhliantúil choigeartaithe ar conradh tar éis coigeartuithe; D’fhéadfadh méideanna dearfacha agus diúltacha a bheith iontu;*

- (23) *ciallaíonn ‘cainníochtaí aníos’ méideanna gáis nádúrtha atá le cur, ar bhonn roghnach, leis an gcainníocht bhliantúil ar conradh, bunaithe ar chonarthaí soláthair de rogha páirtí conartha;*
- (24) ciallaíonn ‘cainníochtaí *íoctha* lena gcúitítear easnamh ’ méideanna gáis nádúrtha a bhfuil sé d’oibleagáid ar *cheannaitheoir* a ghlacadh le seachadadh nó íoc astu le linn na dtréimhsí ina dhiaidh sin, i gcomhréir leis na híoscheanglais lena ngabhann dearbhoibleagáid íocaíochta agus chun aon easnamh sna méideanna ar conradh a chúiteamh, nár glacadh le linn na dtréimhsí roimhe sin, dá bhforáiltear i gconradh soláthair fhadtéarmaigh;
- (25) ciallaíonn ‘sceideal seachadta’ an tráthchlár nó an plean a comhaontaíodh idir na páirtithe le conradh soláthair gáis, lena sonraítear na cainníochtaí gáis atá le seachadadh ag díoltóir agus ■ le fáil ag ceannaitheoir ■ thar eatrainmh ama shainithe, lena n-áirítear uainiú, láthair agus coinníollacha an tseachadta, mar a leagtar *amach* i gconradh soláthair nó aon nós imeachta oibríochtúil lena mbaineann;

- (26) ciallaíonn ‘ainmniúchán’ ainmniúchán mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (8), de Rialachán (AE) 2024/1789 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹²;
- (27) ciallaíonn ‘ola’ amhola, **comhdhlútháin** gáis nádúrtha, bunábhair scaglainne, breiseáin agus ocsaigiónáití agus hidreacarbóin eile agus táirgí ola a thagann faoi chóid AC 2709 agus 2710.
- (28) ***ciallaíonn ‘tír an táirgthe’ an tír ina n-eastósctar an gás nádúrtha, gan beann ar cibé acu a rinneadh nó nach ndearnadh an gás nádúrtha sin a leachtú nó a athghású ina dhiaidh sin i dtír eile. I gcás ina ndéanfar gás nádúrtha, a eastóscadh i dtír nach í Cónaidhm na Rúise í, a leachtú nó a athghású i gCónaidhm na Rúise, measfar gurb í Cónaidhm na Rúise tír an táirgthe;***

¹² Rialachán (AE) 2024/1789 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Meitheamh 2024 maidir leis na margaí inmheánacha do ghás in-athnuaite, gás nádúrtha agus hidrigine, lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 1227/2011, (AE) 2017/1938, (AE) 2019/942 agus (AE) 2022/869 agus Cinneadh (AE) 2017/684 agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 (IO L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>).

CAIBIDIL II

COSC CÉIM AR CHÉIM AR ALLMHAIRÍ GÁIS Ó CHÓNAIDHM NA RÚISE

Airteagal 3

Toirmeasc ar allmhairí gáis nádúrtha ó Chónaidhm na Rúise

1. Beidh toirmeasc **■** ar allmhairiú gáis nádúrtha i staid ghásach trí phíblínte, a thagann ó Chónaidhm na Rúise nó a onnmhairítear go díreach nó go hindíreach ó Chónaidhm na Rúise, mura mbíonn feidhm ag ceann de na *heisceachtaí dá bhforáiltear* in Airteagal 4.
2. Toirmeascfar **■** allmhairiú GNL, ar *de thionscnamh Chónaidhm na Rúise é nó a onnmhairítear*, go díreach nó go hindíreach, *ó Chónaidhm na Rúise é, nó a fhaightear ó ghás nádúrtha i staid ghásach a eastósctar i gChónaidhm na Rúise*, seachas i gcás go bhfuil feidhm ag ceann de na *díolúintí dá bhforáiltear* in Airteagal 4. *Beidh feidhm ag an toirmeasc sin freisin maidir le GNL de thionscnamh Chónaidhm na Rúise nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise atá i meascáin.*

Airteagal 4

Idirthr imhse do chonarthaí sol athair at  ann faoi l athair

1. ***Beidh feidhm ag an toirmeasc de bhun Airteagal 3 m r 1 n 17 Meitheamh 2026, agus beidh feidhm ag an toirmeasc de bhun Airteagal 3 m r 2  n 25 Aibre n 2026, i gc s inar féidir a l iri  do na h dar is  dar ch in go ndéantar allmhairi g is n d rtha d  dtagraitear in Airteagal 3 a fhorghn m  faoi chonradh sol athair gearrth armach, a tugadh i gcrích roimh an 17 Meitheamh 2025 agus n r leasaíodh   ina dhiaidh sin, mura gcumhdaitear an leas  le m r 4.***

2. ***Beidh feidhm ag Airteagal 3 m r 2  n 1 Eanáir 2027, i gc s inar féidir a l iri  do na h dar is  dar ch in go ndéantar na hallmhairi g is n d rtha d  dtagraitear in Airteagal 3 a fhorghn m  faoi chonradh sol athair fadtéarmach a tugadh i gcrích roimh an 17 Meitheamh 2025, agus n r leasaíodh ina dhiaidh sin  , mura gcumhdaitear an leas  le m r 4.***

3. *Beidh feidhm ag an toirmeasc de bhun Airteagal 3 mír 1 ón 30 Meán Fómhair 2027, i gcás inar féidir a léiriú do na húdaráis údarúcháin go ndéantar na hallmhairí gáis nádúrtha dá dtagraítear in Airteagal 3 a fhorghníomhú faoi chonradh soláthair fadtéarmach a tugadh i gcrích roimh an 17 Meitheamh 2025, agus nár leasaíodh ina dhiaidh sin é, mura gcumhdaítear an leasú le mír 4.*

I gcás ina sainaithníonn an Coimisiún riosca go bhféadfadh sé nach mbainfí amach sprioc an líonta le haghaidh 2027 maidir le stóráil faoi thalamh Ballstáit de bhun Airteagal 6a de Rialachán (AE) 2017/1938, agus na himthosca á gcur san áireamh maidir leis an riosca nach mbainfí an sprioc amach, deimhneoidh sé an riosca sin trí bhíthin cinneadh cur chun feidhme tráth nach déanaí ná an 15 Meán Fómhair 2027.

I gcás ina ndéanfar cinneadh cur chun feidhme de bhun fhomhír 2, ní bheidh feidhm ag an toirmeasc ar chonarthaí atá ann cheana de bhun mhír 1 d'Airteagal 3 ach ón 1 Samhain 2027 sa Bhallstát sin. Cuirfidh an Coimisiún an Grúpa Comhordaithe Gáis, Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle ar an eolas gan mhoill.

4. *Beidh feidhm ag na díolúintí dá bhforáiltear i míreanna 1, 3 agus 5 freisin maidir le conarthaí soláthair atá ann cheana ina bhfuil na leasuithe seo a leanas:*

- (a) cainníochtaí conraithe a íslíú;*
- (b) praghsanna agus táillí a íslíú;*
- (c) clásail rúndachta a leasú;*
- (d) nósanna imeachta oibríochtúla a leasú, mar shampla nósanna imeachta cumarsáide;*
- (e) athruithe ar sheoltaí na bpáirtithe conartha;*
- (f) aistrithe oibleagáidí conarthacha idir gnóthais chleamhnaithe;*
- (g) athruithe is gá de réir nósanna imeachta breithiúnacha nó eadrána; nó*
- (h) i gcás tíortha talamhiata, athruithe idir pointí náisiúnta seachadta.*

5. *Beidh feidhm ag an toirmeasc de bhun Airteagal 3 ón 30 Meán Fómhair 2027 nó, i gcás inar ghlac an Coimisiún cinneadh cur chun feidhme i gcomhréir le fomhír 2 de mhír 3, ón 1 Samhain 2027, i gcás inar féidir an méid seo a leanas a léiriú do na húdaráis údarúcháin:*

- (a) *go ndéanfar allmhairí gás nádúrtha dá dtagraítear in Airteagal 3 a fhorghníomhú faoi chonradh soláthair gearrthéarmach lena mbaineann seachadadh chuig ■ tír thalamhiata, agus go bhfuil **gá leis chun an Conradh soláthair fadtéarmach faoi phointe (b) a chomhlíonadh, agus,***
- (b) *gurb ann do chonradh soláthair fadtéarmach lena seachadtar **chuig** tír thalamhiata chun gás nádúrtha a allmhairiú i staid ghásach trí phíblínte:*
 - (i) *a tugadh i gcrích roimh an 17 Meitheamh 2025 agus nár leasaíodh ina dhiaidh sin, mura gcumhdaítear an leasú le mír 4,*

(ii) agus a bhaineann le soláthairtí gáis de thionscnamh Chónaidhm na Rúise nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, agus

(iii) nach féidir an seachadadh a fhorghníomhú ag an bpointe seachadta bunaidh ag teorainn an Aontais le tríú tír a thuilleadh.

6. *Déanfaidh na húdaráis údarúcháin nó na húdaráis chustaim, i gcás nach ionann iad, faisnéis ábhartha a sholáthar don Choimisiún lena gcuirfear ar a chumas faireachán a dhéanamh an bhfuil na coinníollacha sonracha a bhfuil tuairisc orthu i míreanna 1, 3, 4, 5 á gcomhlíonadh i gcónaí. Agus é sin á dhéanamh aige, déanfaidh an Coimisiún faireachán go háirithe ar cé acu a úsáidtear nó nach n-úsáidtear an fhoráil sin le haghaidh teacht timpeall.*

█

7. Ní bheidh cainníochtaí na n-allmhairí arna ndéanamh i gcomhréir le mír 1, *mír 2 ná mír 3* níos mó ná na cainníochtaí ar conradh.

█

CAIBIDIL III
ÚDARÚ, CUR ISTEACH AGUS MALARTÚ FAISNÉISE
ÁBHARTHA

Airteagal 5

Údarú agus cur isteach faisnéise ábhartha ■

■

- 1. I gcás ina n-iarrfar díolúine maidir le hallmhairí gáis nádúrtha a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise de bhun Airteagal 4, beidh allmhairí faoi réir údarú roimh ré. Cuirfear an fhaisnéis uile is gá ar fáil do na húdaráis údarúcháin chun a mheas cé acu a chomhlíontar nó nach gcomhlíontar na coinníollacha a leagtar amach in ■ Airteagal 4.*

2. Beidh █ an méid seo a leanas ar a laghad █ ar áireamh san fhaisnéis *sin*:
- (a) dáta thabhairt i gcrích an chonartha soláthair gáis;
 - (b) fad an chonartha soláthair gáis;
 - (c) na cainníochtaí █ ar conradh, lena n-áirítear gach ceart solúbthachta suas nó síos;
 - (d) céannacht pháirtithe an chonartha soláthair gáis, lena n-áirítear, maidir leis na páirtithe cláraithe san Aontas Eorpach, an Uimhir Chláraithe agus Aitheantais Oibreoirí Eacnamaíocha (EORI);
- █
- (e) *i gcás meascáin GNL, doiciméadacht lena scruthaítear na cainníochtaí faoi seach de ghás ón Rúis agus de ghás nach ón Rúis é sa mheascán agus lena mbunaítear an próiseas measctha;*
 - (f) maidir le hallmhairí GNL, *suíomh an leachtaithe agus* calafort an chéad lódála;

- (g) na pointí seachadta, lena n-áirítear solúbthacht fhéideartha a bhaineann leis an bpointe seachadta; **agus**
- (h) aon **leasú** ar an gconradh soláthair gáis, ina dtugtar **ábhar** agus dáta an **leasaithe** le fios, cé is moite de **leasuithe** a bhaineann le praghas an gháis amháin.

I gcás ina n-iarrfar díolúine faoi Airteagal 4 agus inar leasaíodh praghas an gháis an 17 Meitheamh 2025 nó níos déanaí, soláthrófar faisnéis faoin leasú praghais.

Cuirfear an fhaisnéis is gá faoi bhráid an údaráis údarúcháin tráth nach déanaí ná mí amháin roimh an teacht isteach sa chríoch chustaim. Beidh feidhm ag an sprioc-am céanna maidir le meascáin a bhfuil gás nádúrtha iontu a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise.

3. *Beidh allmhairí gáis nádúrtha, i gcás nach í Cónaidhm na Rúise tír an táirgthe, faoi réir údarú roimh ré, ach amháin i gcás ina dtagann na hallmhairí sin faoi mhír 5. Cuirfear fianaise ar fáil do na húdaráis údarúcháin sa Bhallstát ina scaoilfear an gás chun saorchúrsaíochta lena suífead tír táirgthe an gháis nádúrtha sin, tráth nach déanaí ná 5 lá oibre roimh a theacht isteach sa chríoch chustaim.*

4. *Ní bheidh gá le haon réamhúdarú i gcás ina n-allmhairítear gás ó thír a tháirgeann gás agus a d'onnmhairigh níos mó ná 5 bhiliún méadar ciúbach de ghás nádúrtha chuig an Aontas in 2024 agus a chuir toirmeasc ar allmhairiú gáis ón Rúis nó a bhfuil bearta sriantacha eile a bhaineann le gás na Rúise á gcur i bhfeidhm aici, nó i gcás ina n-allmhairítear gás ó thír nach bhfuil aon bhonneagar gáis i bhfeidhm aici lenar féidir GNL nó gás píblíne a allmhairiú. Tráth nach déanaí ná 5 lá tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo, déanfaidh an Coimisiún, trí bhíthin cinneadh cur chun feidhme, liosta na dtíortha sin a tharraingt suas. Déanfaidh an Coimisiún faireachán féachaint an bhfuil na critéir maidir le díolúine ó réamhúdarú fós á gcomhlíonadh agus tabharfaidh sé an liosta cothrom le dáta dá réir sin agus gan moill mhíchuí ar bhonn na faisnéise a chuirfidh na húdaráis údarúcháin nó na húdaráis chustaim ar fáil, nuair nach ionann iad, agus a chuirfidh comhlachtaí de chuid an Aontais ar fáil de bhun Airteagal 7(2).*

Féadfaidh an Coimisiún, trí bhíthin cinneadh cur chun feidhme, an díolúine ó réamhúdarú a chúlghairm más rud é go ndéanann údaráis údarúcháin, nó údaráis chustaim, nuair nach ionann iad, cás amháin nó níos mó a shainaitheint ina dtéann onnmhairsí ó thír dhíolmhaithe timpeall ar na toirmisc a leagtar amach in Airteagal 3, nó má tá cúiseanna ag an gCoimisiún glacadh leis nach ndéanann údaráis ó thíortha onnmhairiúcháin idirghabháil iomchuí in aghaidh cleachtais imchéimnithe.

Áireofar sa tuarascáil de bhun Airteagal 13 measúnú ar éifeachtacht an phróisis #réamhúdarúcháin de bhun Airteagal 5(2).

5. Féadfaidh **údaráis údarúcháin**, údaráis chustaim, **i gcás nach ionann iad** nó údaráis eile a bhfuil baint acu leis an bhfaireachán **dá dtagraítear** in Airteagail 6 agus 7 ■ faisnéis níos mionsonraithe a iarraidh, **má mheastar** gur gá an fhaisnéis sin chun a mheas cé acu a chomhlíontar nó nach gcomhlíontar na coinníollacha a leagtar amach in **Airteagail** 3 agus 4. **Féadfaidh siad brath freisin ar fhaisnéis ó fhoinsí eile.** Féadfaidh údaráis **údarúcháin**, go háirithe, a cheangal go **gcuirfear isteach** téacs forálacha áirithe den chonradh soláthair gáis ina iomláine nó téacs **iomlán** an chonartha soláthair gáis, seachas faisnéis faoin bpraghas, **go háirithe** i gcás ina bhfuil baint ag forálacha conarthacha ar leith lena chéile, nó i gcás ina bhfuil tábhacht ag baint le heolas iomlán ar fhoirmlíú na bhforálacha conartha don mheasúnú **sin**. **I gcás nach faisnéis dhochloíte í an fhaisnéis a chuirtear ar fáil, diúltóidh na húdaráis chustaim** scaoileadh leis na táirgí chun saorchúrsaíochta. **Déanfaidh an Coimisiún, i ndlúthchomhar le húdaráis, údarúcháin nó le húdaráis chustaim, i gcás nach ionann iad, treoir a fhoilsiú maidir le tuilleadh sonraí a bhaineann leis an bpróiseas réamhúdarúcháin agus le cineálacha doiciméad agus fianaise cuí atá le tíolacadh.**

6. *Déanfaidh na húdaráis údarúcháin nó, i gcás inarb ábhartha, na húdaráis chustaim, i gcás inarb iomchuí, an fhianaise a fhíorú a cuireadh isteach chun tír an táirgthe a shuí, trí fhaisnéis bhreise a sholáthar, a bhféadfadh doiciméadacht seachadta réamhtheachtach a bheith san áireamh léi, ach gan a bheith teoranta di, mar shampla, rianú satailíte lastaí GNL atá ar fáil go poiblí nó faisnéis rianaithe ón nGníomhaireacht Eorpach um Shábháilteacht Mhuirí.*
7. Gás nádúrtha ■ atá *le hallmhairiú isteach* san Aontas trí *theorainneacha nó idirnascairí* nó pointí idirnáisc *idir an tAontas agus Cónaidhm na Rúise nó an Bhealarúis, nó trí phiblínte a nascann Cónaidhm na Rúise leis an Aontas agus atá ag rith trí thríú tíortha gan pointí iontrála a bheith acu idir Cónaidhm na Rúise agus an tAontas*, measfar é a bheith onnmhairithe, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise ■ .

■

8. *Toimhdeofar go bhfuil gás nádúrtha atá le hallmhairiú isteach san Aontas trí Strandzha 1 á onnmhairiú, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, mura féidir fianaise shoiléir a chur ar fáil do na húdaráis údarúcháin, tráth nach déanaí ná 7 lá oibre roimh theacht isteach sa chríoch chustaim, lena suitear nach í Cónaidhm na Rúise tír táirgthe an gháis nádúrtha.*
9. *I gcás ina n-eascaíonn cás as athruithe a bhaineann le bonneagar gáis nó le patrúin trádála ina nascann pointí idirnascaire eile an tAontas le córais lena n-íompraítear méideanna suntasacha gáis ón Rúis, sainaitheoidh an Coimisiún na pointí idirnascaire sin trí bhíthin cinneadh cur chun feidhme ón gCoimisiún. Sa chás sin, is é 7 lá oibre an t-achar ama chun fianaise shoiléir a chur isteach i léith tír an táirgthe.*
10. *I gcás ina n-íompraítear gás nádúrtha tríd an Aontas ó thríú tír chuig tríú tír faoi nós imeachta idirthurais faoi Chód Custaim an Aontais, lena n-áirítear chun críche stórála faoi rialacha stórasaithe custaim, cuirfear na húdaráis údarúcháin agus na húdaráis chustaim, i gcás nach ionann iad, ar an eolas tráth nach déanaí ná 5 lá oibre roimh an idirthuras atá beartaithe faoin méid seo a leanas:*
- (a) *tír táirgthe an gháis nádúrtha atá le bheith ar idirthuras, ach amháin mura bhfuil an fhaisnéis sin ar fáil;*

- (b) *na sceidil ainmniúcháin phleanáilte nó iarbhír lena sonraítear méid, uainiú, agus pointí iontrála agus imeachta an gháis atá ar idirthuras, le gráinneacht sonraí laethúil i gcás inarb infheidhme;*
- (c) *méideanna agus pointí seachadta sna conarthaí soláthair gáis; agus*
- (d) *an Conradh idir an díoltóir nó an ceannaitheoir nó aon eintiteas idirmheánach agus na hOibreoirí Córais Tarchuir ábhartha san Aontas, i gcás inarb infheidhme.*

Fíoróidh na húdaráis údarúcháin comhsheasmhacht na sonraí agus roinnfidh siad an fhaisnéis a fhaightear leis na húdaráis chustaim gan mhoill, i gcás nach ionann iad.

11. *I gcás ina stóralann oibreoírí gás ón Rúis faoi nós imeachta idirthurais, stórála sealadaí nó stórasaithe custaim faoi Chód Custaim an Aontais ar chríoch an Aontais, beidh sásraí faireacháin agus forfheidhmiúcháin iomchuí i bhfeidhm ag na Ballstáit chun a áirithiú nach mbeidh stóráil intre arna déanamh ag tríú tíortha ina riosca do shlándáil an tsoláthair náisiúnta nó réigiúnach ná do chomhlíonadh na n-oibleagáidí stórála dá bhforáiltear in Airteagail 6a-6d de Rialachán (AE) 2017/1938, agus ba cheart dóibh faisnéis ábhartha a sholáthar don Choimisiún. Déanfaidh an Coimisiún faisnéis maidir le saincheisteanna a d'fhéadfadh a bheith ann maidir le slándáil an tsoláthair a bhaineann le gás ón Rúis i stórais# an Aontais a áireamh ina thuarascáil bhliantúil de bhun Airteagal 11(3).*

I

Airteagal 6

Faireachán agus tuairisciú éifeachtach

Áiritheoidh údaráis chustaim, agus, i gcás inarb ábhartha, údaráis inniúla agus údaráis rialála, ***an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF), Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh (OIPE)*** agus Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (ACER), faireachán éifeachtach na bhforálacha i gCaibidil II, ***agus nuair is gá, trí úsáid iomlán a bhaint*** as a gcumhachtaí forfheidhmiúcháin, agus comhoibriú go dlúth le húdaráis náisiúnta ábhartha ***eile***, údaráis ó na Ballstáit eile, ***údaráis de chuid an Aontais*** agus an Coimisiún. ***Déanfaidh na húdaráis údarúcháin agus, i gcás inarb ábhartha, na húdaráis chustaim, i gcás inarb iomchuí, an fhianaise a cuireadh isteach chun tír an táirgthe a shuí a fhíorú trí fhaisnéis bhreise a éileamh, a bhféadfadh doiciméadacht seachadta réamhtheachtach a bheith san áireamh léi, ach gan a bheith teoranta di sin#, mar shampla, rianú satailíte lastaí GNL atá ar fáil go poiblí nó faisnéis rianaithe ón nGníomhaireacht Eorpach um Shábháilteacht Mhuirí.***

Agus a gcumhachtaí á bhfeidhmiú acu, leagfaidh na húdaráis údarúcháin agus na húdaráis chustaim béim ar leith ar a bhforfheidhmiú ag pointí idirnáise, saoráidí GNL nó píblínte idirthurais ina bhfuil riosca ard imchéimniúcháin, mar shampla i gcás allmhairí a thagann ó thríú tíortha a mbíonn gás ón Rúis á thrádaíl acu freisin nó a onnmhairíonn gás ó shaoráidí táirgthe# atá faoi pháirtúinéireacht ag cuideachtaí ó Chónaidhm na Rúise. Trí úsáid á bhaint as an sásra comhair idir údaráis de bhun Airteagal 7 den Rialachán seo, déanfaidh na húdaráis a dtosaíochtaí forfheidhmiúcháin a oiriúnú i gcás inar gá chun aghaidh a thabhairt ar chleachtais teacht timpeall a d'fhéadfadh a bheith ann arna sainaitheint le linn chur chun feidhme an Rialacháin seo. Déanfaidh an Coimisiún, i gcomhar leis na Ballstáit, faireachán ar thoirteanna iomlána an gháis nádúrtha a allmhairítear trí thríú tíortha chun measúnú a dhéanamh ar na rioscaí a d'fhéadfadh a bheith ann go rachfaí timpeall ar Airteagail 3 agus 4.

Airteagal 7

Comhar agus malartú faisnéise

- 1. Is é an t-údarás údarúcháin an t-údarás custaim, ach amháin má ainmníonn an Ballstát údarás eile chun na críche sin. Cuirfidh na Ballstáit an Coimisiún ar an eolas i gcás ina n-ainmneoidh siad údarás eile seachas an t-údarás custaim mar údarás údarúcháin.*

2. ***Comhoibreoidh*** na húdaráis ***údarúcháin*** agus cómhalartóidh siad an fhaisnéis a fhaightear ***maidir le hallmhairí*** gáis nádúrtha ■ leis na húdaráis rialála, na húdaráis inniúla agus, ***i gcás inarb infheidhme, leis na húdaráis chustaim, chomh maith le OLAF, OIPE, ACER agus an Coimisiún i gcomhréir lena gcúraimí, lena bhfreagrachtaí agus lena n-inniúlachtaí***, agus ***a mhéid is féidir***, chun a áirithiú go ndéantar measúnú éifeachtach ar cé acu a chomhlíontar nó nach gcomhlíontar na coinníollacha a leagtar amach in Airteagail 3 agus 4 den Rialachán seo. Roinnfidh ***siad go háirithe faisnéis*** maidir le cleachtais imchémniúcháin a d'fhéadfadh a bheith ann ***arna sainaitheint le linn chur chun feidhme an Rialacháin seo***.
3. ***Déanfaidh na húdaráis údarúcháin nó na húdaráis chustaim, i gcás inarb infheidhme, na húdaráis rialála, na húdaráis inniúla, ACER agus an Coimisiún a thabhairt cothrom le dáta, ar bhonn míosúil, maidir leis na príomhghnéithe a bhaineann le forbairt allmhairí gáis nádúrtha a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, ar nós cainníochtaí a allmhairítear faoi chonarthaí soláthair fadtéarmacha nó gearrthéarmacha, pointí iontrála, nó comhpháirtithe conartha. Cumhdófar leis na nuashonruithe sin freisin na príomhfhorbairtí a bhaineann le gás ón Rúis arna theacht isteach san Aontas faoi nós imeachta idirthurais dá dtagraítear in Airteagal 5(10)***.

- 4 *Déanfaidh na húdaráis údarúcháin agus, i gcás inarb infheidhme, na húdaráis chustaim ó Bhallstáit éagsúla, faisnéis a fuarthas maidir le hallmhairí gáis nádúrtha, a chómhalmartú a mhéid is gá, agus comhoibreoidh siad le chéile chun forfheidhmiú éifeachtúil a áirithiú agus chun nach dtiocfaí timpeall ar na bearta sriantacha. Bainfidh siad úsáid as uirlisí agus bunachair sonraí atá ann faoi láthair lena gceadaítear gur féidir faisnéis ábhartha a chómhalmartú go héifeachtach idir údaráis náisiúnta ina mBallstát agus údaráis i mBallstáit eile, nó na huirlisí sin a chur i bhfeidhm i gcás inar gá. Aireofar sa tuarascáil de bhun Airteagal 13 meastóireacht ar éifeachtacht an chómhalmartaithe faisnéise agus an chomhair i measc na n-údarás ábhartha de bhun mhíreanna 2 agus 4 agus Airteagal 6, agus, i gcás inarb iomchuí, leagfar amach inti moltaí maidir lena bhfeabhsú.*
5. Faoin *1 Iúil* 2026 agus an *1 Iúil* 2027, foilseoidh ACER, bunaithe *ar* na sonraí a fhaightear faoin Rialachán seo agus a fhaisnéis féin, tuarascáil ina dtugtar forbhreathnú ar chonarthaí *maidir le gás nádúrtha a sholáthar, a thagann nó a onnmhairítear*, go díreach nó go hindíreach, *ó Chónaidhm na Rúise*, agus ina ndéantar measúnú ar thionchar an éagsúlaithe ar mhargaí fuinnimh. *I gcás inarb ábhartha, cumhdófar sa tuarascáil freisin sonraí maidir le gás na Rúise a thagann isteach san Aontas faoi nós imeachta idirthurais dá dtagraítear in Airteagal 5(10).*

6. Déanfaidh an Coimisiún agus ACER, *i gcás inarb iomchuí*, faisnéis ábhartha atá ina seilbh acu *maidir le conarthaí chun allmhairiú a dhéanamh ar ghás nádúrtha, a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, a chomhroinnt le húdaráis údarúcháin agus, i gcás inarb infheidhme, le húdaráis chustaim* chun forfheidhmiú an Rialacháin seo a éascú.
7. *I gcás inarb ábhartha chun an oibleagáid faoin gcéad fhomhír den mhír seo a chomhlíonadh, beidh feidhm mutatis mutandis ag Rialachán (CE) Uimh. 515/97 ón gComhairle¹³.*

Airteagal 8

Pionóis

1. *Déanfaidh na Ballstáit foráil maidir le pionóis éifeachtacha, chomhréireacha agus athchomhairleacha i gcás nach gcomhlíontar Airteagal 3, Airteagal 4 nó Airteagal 5 den Rialachán seo.*

¹³ *Rialachán (CE) Uimh. 515/97 ón gComhairle an 13 Márta 1997 maidir le cúnaimh frithpháirteach idir údaráis riaracháin na mBallstát agus maidir le comhar idir na Ballstáit agus an Coimisiún chun a áirithiú go gcuirfear an dlí maidir le hábhair chustaim agus ábhair thalmhaíochta i bhfeidhm i gceart (IO L 082, 22.3.1997, lch. 1; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/515/oj>).*

2. *Is é seo a leanas, ar a laghad, an pionós uasta a bheidh ann do dhaoine dlítheanacha:*

- *3.5 % de láimhdeachas bliantúil iomlán domhanda an ghnóthais sa bhliain airgeadais roimhe sin, nó*
- *EUR 40 milliún, nó*
- *300 % de láimhdeachas measta an idirbhirt, a ríomhfar ar bhonn mhéid an gháis nádúrtha lena mbaineann agus phraghsanna an chonartha ‘lá roimh ré’ ar mhargadh TTF.*

Maidir le daoine nádúrtha, ní bheidh an pionós uasta níos lú ná EUR 2.5 milliún.

3. *I gcás nach bhforáiltear i gcóras dlí an Bhallstáit do chumhacht d'údaráis inniúla fineálacha riaracháin a fhorchur go neamhspleách, féadfar an tAirteagal seo a chur i bhfeidhm sa chaoi is go ndéanfaidh an t-údarás inniúil an nós imeachta fineála a thionscnamh agus go ndéanfaidh na cúirteanna náisiúnta inniúla an fhíneáil a fhorchur, agus é á áirithiú acu go mbeidh na leigheasanna dlí sin éifeachtach agus go mbeidh éifeacht choibhéiseach acu ar na fineálacha riaracháin a fhorchuireann na húdaráis mhaoirseachta. Ar aon chaoi, beidh na fineálacha a fhorchuirtear éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach.*
4. *Tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún tráth nach déanaí ná 2 bhliain ó theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo faoi na forálacha náisiúnta atá i bhfeidhm, mar a bheartaítear san Airteagal seo, agus tabharfaidh siad fógra don Choimisiún freisin gan mhoill faoi aon leasú ina dhiaidh sin a dhéanfaidh difear do na forálacha sin.*

CAIBIDIL IV

PLEANANNA ÉAGSÚLAITHE NÁISIÚNTA

Airteagal 9

Pleananna éagsúlaithe náisiúnta le haghaidh gáis nádúrtha

1. Cruthóidh ***gach Ballstát*** plean éagsúlaithe ina ndéanfar cur síos ar bhearta, garspriocanna agus bacainní féideartha chun a soláthairtí gáis ***a éagsúlú, chun*** deireadh a chur le gach allmhairiú gáis nádúrtha a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, laistigh den spriocdháta le haghaidh toirmeasc iomlán ar **■** allmhairí ***ó Chónaidhm na Rúise de bhun Airteagail 3 agus 4.***
2. Beidh an méid seo a leanas sa phlean éagsúlaithe náisiúnta le haghaidh gáis nádúrtha:
 - (a) faisnéis atá ar fáil maidir le méid na n-allmhairí gáis nádúrtha a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise faoi chonarthaí soláthair atá ann cheana;

- (b) tuairisc shoiléir ar na bearta *tacaíochta* atá i bhfeidhm agus ar na *bearta* *tacaíochta* atá pleanáilte ar an leibhéal náisiúnta chun gás nádúrtha eile a chur in ionad an gháis nádúrtha a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, lena n-áirítear na méideanna a mheastar a gcuirfear deireadh lena n-úsáid de réir a chéile, garspriocanna agus amlíne cur chun feidhme agus, *i gcás ina bhfuil* siad ar fáil, roghanna beartaithe le haghaidh soláthairtí agus bealaí soláthair eile. D'fhéadfadh ■ úsáid Ardán AggregateEU a bheith i gceist leis na bearta sin, de bhun Airteagal **42 de Rialachán (AE) 2024/1789**, bearta tacaíochta le haghaidh iarrachtaí éagsúlaithe cuideachtaí fuinnimh, comhar i ngrúpaí réigiúnacha mar shampla an Grúpa Ardleibhéil um an Nascacht Fuinnimh don Eoraip Láir agus Oirdheisceart na hEorpa, roghanna eile *a shainiithint* ar allmhairí gáis nádúrtha trí leictriú, *leordhóthanacht fuinnimh*, bearta éifeachtúlachta fuinnimh, táirgeadh bithgháis, bithmheatáin agus hidrigine in-athnuaite a threisiú, fuinneamh in-athnuaite a chur chun feidhme, bearta deonacha laghdaithe ar éileamh *nó go bhféadfadh Ballstáit eile éagsúlú an tsoláthair a éascú*;
- (c) aon bhacainní féideartha teicniúla, conarthacha nó rialála ar ghás nádúrtha eile a chur in ionad gáis nádúrtha a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, agus roghanna chun na bacainní sin a shárú.

3. Faoin 1 Márta 2026, cuirfidh na Ballstáit a bpleananna éagsúlaithe náisiúnta *faoi bhráid* an Choimisiúin ag baint úsáid as an teimpléad a leagtar amach in Iarscríbhinn I.
4. Déanfaidh an Coimisiún, *i gcás inarb iomchuí*, éascaíocht ar ullmhú agus cur chun feidhme na bpleananna éagsúlaithe náisiúnta le haghaidh gáis nádúrtha, *lena n-áirítear trí dhea-chleachtais agus cúnamh teicniúil a sholáthar. Le linn na hidirthréimhse do chonarthaí soláthair atá ann cheana de bhun Airteagal 4, comhordóidh an Coimisiún leis na Ballstáit ina n-iarrachtaí éagsúlaithe chun foinsí soláthair malartacha a shainaithint. D'fhéadfadh soláthairtí nua ioncam cailte a chúiteamh freisin trí úsáid a bhaint as bonneagar atá ann cheana a úsáideadh roimhe sin chun gás na Rúise a chur ar idirthuras.* Tuairisceoidh na Ballstáit go tráthrialta don Ghrúpa Comhordaithe Gáis a bunaíodh le hAirteagal 4 de Rialachán (AE) 2017/1938 maidir leis an dul chun cinn a baineadh amach le hullmhú, glacadh agus cur chun feidhme na bpleananna sin. Ar bhonn na bpleananna éagsúlaithe náisiúnta, déanfaidh an Coimisiún measúnú ar chur chun feidhme *deireadh a chur de réir a chéile le gás a úsáid a thagann ó Chónaidhm na Rúise nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm* na Rúise agus tuairisceoidh sé don Ghrúpa Comhordaithe Gáis é, de réir Airteagail 11 den Rialachán seo.

Airteagal 10

Pleananna náisiúnta éagsúlaithe le haghaidh ola (amhola agus ar tháirgí peitriam)

1. I gcás ina **bhfaigheann Ballstát** allmhairí ola a thagann nó a onnmhairítear go díreach nó go hindíreach ó Chónaidhm na Rúise, ■ cruthóidh sé plean éagsúlaithe ina dtabharfar tuairisc ar bhearta, garspriocanna agus bacainní féideartha maidir lena soláthairtí ola a **éagsúlú, chun** deireadh a chur, faoi **dheireadh 2027**, le hallmhairí ola a thagann ó nó a onnmhairítear go díreach nó go hindíreach ó Chónaidhm na Rúise.
2. Beidh an méid seo a leanas i bplean éagsúlaithe náisiúnta le haghaidh ola:
 - (a) faisnéis atá ar fáil maidir le méid na n-allmhairí díreacha nó indíreacha ola ó **Chónaidhm na Rúise** faoi chonarthaí soláthair atá ann faoi láthair;
 - (b) bearta pleanáilte ar an leibhéal náisiúnta chun óla eile a chur in ionad ola, ar ola í a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, lena n-áirítear na méideanna a mheastar a chuirfear deireadh lena n-úsáid de réir a chéile, garspriocanna agus amlíne cur chun feidhme, agus roghanna maidir le soláthairtí, bealaí soláthair **agus foinsí fuinnimh eile, chomh maith le go bhféadfadh Ballstáit eile éagsúlú an tsoláthair a éascú;**

- (c) *beartha atá i bhfeidhm agus atá beartaithe ar an leibhéal náisiúnta chun trédhearcacht agus inrianaitheacht ola de thionscnamh Chónaidhm na Rúise nó a onnmhairítear go díreach nó go hindíreach ó Chónaidhm na Rúise a áirithiú, a mhéid is féidir, lena n-áirítear bearta maidir le fíorú allmhairí athlipéadaithe féideartha;*
- (d) *toirmisc a d'fhéadfadh a bheith ann ar an leibhéal náisiúnta ar allmhairí ola de thionscnamh Chónaidhm na Rúise nó a onnmhairítear go díreach nó go hindíreach ó Chónaidhm na Rúise.*
- (e) bacainní féideartha teicniúla, *conarthacha* nó rialála ar *ola eile a chur in ionad ola*, a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, agus roghanna chun na bacainní sin a shárú.

3. Faoin 1 Márta 2026, tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún faoina bpleananna éagsúlaithe náisiúnta ■ ag baint úsáid as an teimpléad a leagtar amach in Iarscríbhinn II. *Foilsíonn an Coimisiún leagan neamhrúnda de na pleananna a fuarthas ó na Ballstáit tráth nach déanaí ná mí amháin tar éis thíolacadh na bpleananna.*

4. Éascóidh an Coimisiún, *i gcás inarb iomchuí*, ullmhú agus cur chun feidhme na bpleananna éagsúlaithe náisiúnta le haghaidh ola, *lena n-áirítear trí dhea-chleachtais agus cúnamh teicniúil a sholáthar. Tabharfaidh an Coimisiún cúnamh don chomhar idir na Ballstáit agus na pleananna éagsúlaithe náisiúnta á gcur chun feidhme acu. Déanfaidh an Coimisiún measúnú ar an tionchar a bheadh ag foirceannadh brostaithe féideartha allmhairí ola ar na Ballstáit is mó a ndéanann céimniú amach iomlán soláthairtí ola na Rúise difear dóibh.* Oibreoidh sé ar bhealach gníomhach leis na Ballstáit a ndéantar difear díreach dóibh agus le Ballstáit ábhartha eile maidir le réitigh chun rioscaí a d'fhéadfadh a bheith ann a shainaithnítear sa mheasúnú a íoslaghódú. Tuairisceoidh na Ballstáit go tráthrialta don Ghrúpa Comhordaithe Gáis a bunaíodh le hAirteagal 17 de Threoir 2009/119/CE ón gComhairle¹⁴ maidir leis an dul chun cinn a baineadh amach *i ndáil le* hullmhú, glacadh agus cur chun feidhme na bpleananna éagsúlaithe náisiúnta sin.

¹⁴ Treoir 2009/119/CE ón gComhairle an 14 Meán Fómhair 2009 lena bhforchuirtear oibleagáid ar na Ballstáit stoic íosta amhola agus/nó táirgí peitriiliam a choinneáil (IO L 265, 9.10.2009, lch. 9 ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/119/oj>).

5. I gcás ina sainaithnítear sa phlean éagsúlaithe náisiúnta le haghaidh ola go
█ bhféadfadh sé nach mbeifear in ann deireadh a chur de réir a chéile le húsáid *ola a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm* na Rúise, *faoi dheireadh 2027*, déanfaidh an Coimisiún, *tar éis dó measúnú a dhéanamh ar an bplean éagsúlaithe náisiúnta agus laistigh de 3 mhí ó thíolacadh an phlean éagsúlaithe náisiúnta*, moladh a eisiúint █ don █ Bhallstát lena mbaineann maidir leis an mbealach chun deireadh a chur de réir a chéile le húsáid na hola sin ar bhealach tráthúil. *Foilseoidh an Coimisiún na moltaí tráth nach déanaí ná trí mhí tar éis thíolacadh an phlean éagsúlaithe*. I ndiaidh an mholta sin, tabharfaidh an Ballstát a phlean éagsúlaithe cothrom le dáta laistigh de 3 mhí, agus an moladh ón gCoimisiún á chur san áireamh.

CAIBIDIL V

FAIREACHÁN ■ AR SHLÁNDÁIL AN tSOLÁTHAIR GÁIS

Airteagal 11

Leasuithe ar Rialachán (AE) 2017/1938

Leasaítear Rialachán (AE) 2017/1938 mar a leanas:

(1) in Airteagal 2, cuirtear pointí **(33)** agus **(34)** seo a leanas leis:

‘(33) ciallaíonn ‘foráil dearbhoibleagáide íocaíochta’ foráil chonartha lena gceanglaítear ar an gceannaitheoir glacadh le seachadadh de, nó de rogha air sin, íoc as íoschainníocht shonrach gháis laistigh de thréimhse áirithe, gan beann ar an bhfuarthas an gás i ndáiríre;

(34) ciallaíonn ‘forálacha dearbhoibleagáide seachadta’ foráil chonartha lena gceanglaítear ar an gceannaitheoir fineáil chonartha a íoc i gcás nach ndéantar gás a sheachadadh.’

(2) leasaítear Airteagal 14(6) mar seo a leanas:

(a) sa chéad fhomhír, cuirtear isteach an pointe (c) seo a leanas:

‘(c) chuig an gCoimisiún agus chuig na **húdaráis inniúla lena mbaineann** an fhaisnéis seo a leanas a bhaineann le conarthaí soláthair le haghaidh gáis nádúrtha a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise:

- (i) an fhaisnéis dá dtagraítear in Airteagal 7(1) de Rialachán (AE) .../...⁺;
- (ii) faisnéis faoi **na** cainníochtaí atá le soláthar agus le tógáil, lena n-áirítear solúbthacht fhéideartha faoi fhorálacha dearbhoibleagáide íocaíochta nó forálacha dearbhoibleagáide seachadta;
- (iii) sceidil seachadta (GNL) nó ainmniúcháin (gás píblíne);
- (iv) solúbthacht chonarthaí fhéideartha a bhaineann leis na cainníochtaí bliantúla ar conradh, lena n-áirítear cainníochtaí chun an difríocht a dhéanamh suas;

⁺ IO: Cuir isteach sa téacs, le do thoil, uimhir an Rialacháin seo agus comhlánaigh an fonóta comhfhreagrach.

- (v) coinníollacha le haghaidh seachadtaí gáis a chur ar fionraí nó deireadh a chur leo, lena n-áirítear forálacha *force majeure*;
- (vi) faisnéis faoi cén dlí a **rialáionn** an Conradh agus cén sásra eadrána a roghnaíodh;
- (vii) príomhghnéithe aon chomhaontuithe tráchtála eile atá ábhartha chun an Conradh soláthair gáis a chur i gcrích, seachas faisnéis faoin bpraghas.;

* Rialachán (AE).../... ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an... maidir le deireadh a chur de réir a chéile le hallmhairí gáis nádúrtha ón Rúis agus maidir le deireadh a chur de réir a chéile le hallmhairí ola a ullmhú, feabhas a chur ar an bhfaireachán ar spleáchais fuinnimh a d'fhéadfadh a bheith ann agus lena leasaítear Rialachán (AE) 2017/1938 (IO..., ELI: ...).’

(b) cuirtear an **fhomhír** seo a leanas isteach:

‘Soláthrófar an fhaisnéis dá dtagraítear i bpointe (c) **tráth nach déanaí ná 4 seachtaine tar éis theacht i bhfeidhm Rialachán (AE)/....**⁺ agus do gach Conradh i gcodanna níos lú, lena n-áirítear na ■ codanna ábhartha téacs **ina n-iomláine**, seachas faisnéis faoin bpraghas, **go háirithe** i gcás ina bhfuil eolas iomlán ar fhoirmlíú na bhforálacha conarthacha rithábhachtach **chun measúnú a dhéanamh ar** shlándáil an tsoláthair **gáis** ■ nó i gcás ina bhfuil baint ag forálacha conarthacha ar leith lena chéile.

⁺ IO cuir isteach sa téacs uimhir an Rialacháin seo.

Soláthróidh soláthraithe seirbhísí críochfoirt GNL an fhaisnéis don Choimisiún a bhaineann le seirbhísí a chuir custaiméirí ó Chónaidhm na Rúise in áirithe, custaiméirí faoi rialú gnóthas ó Chónaidhm na Rúise, lena n-áirítear seirbhísí conartha, na cainníochtaí atá i gceist agus fad an chonartha.;

(3) in Airteagal 17, cuirtear an méid seo a leanas in ionad an dara mír:

‘Déanfaidh an Coimisiún ***faireachán leanúnach*** ar neamhchosaint chóras fuinnimh an Aontais ar ■ sholáthairtí ***gáis a thagann nó a onnmhairítear go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise agus trí thríú tíortha freisin, go háirithe*** ar bhonn na faisnéise ar tugadh fógra ***don Choimisiún agus*** do na húdaráis inniúla fúithi ***i gcomhréir le*** hAirteagal 14(6), pointe (c).

Déanfaidh an Coimisiún measúnú ar an gcaoi a ***gcuirtear deireadh de réir a chéile le gás a úsáid a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm*** na Rúise ***faoi*** Rialachán (AE) .../...* ar an leibhéal náisiúnta, ar an leibhéal réigiúnach agus ar leibhéal an Aontais ar bhonn na bpleananna éagsúlaithe náisiúnta ***dá dtagraítear in*** Airteagal 9 den Rialachán sin. Cuirfear an measúnú sin faoi bhráid an Ghrúpa Chomhordaithe Gháis.

Ar bhonn **■** an mheasúnaithe dá dtagraítear sa tríú mír, foilseoidh an Coimisiún tuarascáil bhliantúil, ina dtabharfar forléargas ar an dul chun cinn atá déanta ag na Ballstáit ó thaobh a bpleananna éagsúlaithe náisiúnta a chur chun feidhme.

I gcás inarb ábhartha, féadfaidh an **■** Coimisiún, *laistigh de thréimhse 3 mhí tar éis fógra faoin bplean éagsúlaithe sin a thabhairt, moladh a eisiúint* ina n-aithneofar na gníomhaíochtaí agus na bearta a d'fhéadfaí a dhéanamh chun a áirithiú go ndéanfar éagsúlú **■** ar an *soláthar gáis* ar bhealach slán agus go *gcuirfear deireadh thráthúil de réir a chéile le gás a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm* na Rúise.

Tabharfaidh na Ballstáit lena mbaineann a bplean éagsúlaithe náisiúnta cothrom le dáta laistigh de 3 mhí, agus an moladh ón gCoimisiún á chur san áireamh.*

* Rialachán (AE).../... ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an... maidir le deireadh a chur de réir a chéile le hallmhairí gáis nádúrtha ón Rúis agus maidir le deireadh a chur de réir a chéile le hallmhairí ola a ullmhú, feabhas a chur ar an bhfaireachán ar spleáchais fuinnimh a d'fhéadfadh a bheith ann agus lena leasaítear Rialachán (AE) 2017/1938 (IO..., ELI: ...).

CAIBIDIL VI

FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 12

Rúndacht ghairmiúil

1. Aon fhaisnéis rúnda a gheofar, a chómhalartófar nó a tharchuirfear *i gcomhréir leis* an Rialachán seo, beidh sí faoi réir choinníollacha na rúndachta gairmiúla a leagtar síos san Airteagal seo.
2. Beidh feidhm ag oibleagáid na rúndachta gairmiúla maidir leis na daoine ar fad a oibríonn nó a d'oibrigh d'údaráis a bhfuil baint acu le cur chun feidhme an Rialacháin seo, *agus le* haon duine nádúrtha nó dlítheanach a ndearna na húdaráis ábhartha *a* gcumhachtaí a tharmligean chuige, lena n-áirítear iniúchóirí agus saineolaithe a fhostaíonn na húdaráis sin ar conradh.

3. Ní nochtfar faisnéis a chumhdaítear le rúndacht ghairmiúil do dhuine nó d'údarás ar bith eile seachas de bhua forálacha a leagtar síos le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta.
4. Maidir leis an bhfaisnéis a dhéantar a chómhalartú idir na húdaráis ábhartha **nó na Ballstáit** faoin Rialachán seo agus a bhaineann le dálaí gnó nó **dálaí** oibríochtúla **nó** le gnóthaí eacnamaíochta nó pearsanta eile, measfar gur faisnéis rúnda í agus go mbeidh sí faoi réir cheanglais na rúndachta gairmiúla, ach amháin sa chás ina sonraíonn an t-údarás **ábhartha** tráth na cumarsáide go bhféadfar an fhaisnéis sin a nochtadh, go bhfuil sí **riachtanach de bhua dhlí an Aontais nó an dlí náisiúnta** nó i gcás inar gá an nochtadh sin i gcomhair imeachtaí dlíthiúla.

Airteagal 13

Faireachán

Déanfaidh an Coimisiún faireachán leanúnach ar fhorbairt mhargadh fhuinnimh an Aontais, **go háirithe** maidir le spleáchais fhéideartha ar sholáthar gáis nó **rioscaí** eile a bhaineann le slándáil an tsoláthair **fuinnimh** i gcás allmhairí fuinnimh ó Chónaidhm na Rúise. **Faoin [2 bhliain tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo]**, cuirfidh an Coimisiún **tuarascáil ar chur chun feidhme an Rialacháin seo faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle.**

I gcás forbairtí tobanna suntasacha, ar bagairt thromchúiseach iad ar shlándáil an tsoláthair fuinnimh i gceann amháin nó níos mó de na Ballstáit, agus tar éis éigeandáil a bheith fógartha i gcomhréir le hAirteagal 11 nó 12 de Rialachán (AE) 2017/1938, féadfaidh an Coimisiún cur i bhfeidhm Chaibidil II den Rialachán seo a chur ar fionraí go sealadach i mBallstát amháin nó níos mó, go hiomlán nó go páirteach. Féadfaidh an Coimisiún, i gcás mar sin, an ceanglas maidir le réamhúdarú de bhun Airteagal 5(2) a chur ar fionraí freisin. Féadfaidh coinníollacha áirithe a bheith sa chinneadh ón gCoimisiún, go háirithe, chun a áirithiú go bhfuil aon fhionraí teoranta go docht d’aghaidh a thabhairt ar an mbagairt. Beidh an tréimhse fionraí sin teoranta d’fhad a bhfuil fíorghá leis chun an bhearna a líonadh go dtí go mbeidh soláthairtí leordhóthanacha ann ó thíortha eile seachas Cónaidhm na Rúise chun freastal ar éileamh an Aontais. Ní dheonófar é ar feadh tréimhse is faide ná 4 seachtaine agus ní dhéanfar é a athnuachan ach amháin má tá feidhm fós ag na coinníollacha le haghaidh na héigeandála de bhun Airteagal 11 de Rialachán (AE) 2017/1938. Ní cheadófar ach conarthaí soláthair gearrthéarmacha faoi fhionraí shealadach de bhun na míre seo. Cuirfidh an Coimisiún na Ballstáit agus an Grúpa Comhordaithe Gáis ar an eolas faoi aon fhionraí, agus cuirfidh sé tuarascáil faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle ina dtabharfar údar maith leis an bhfionraí agus le haon síneadh. Cuirfidh an Coimisiún an tuarascáil faoi bhráid na Parlaiminte má iarrtar sin air.

Airteagal 14

Teacht i bhfeidhm agus cur i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm ar an lá tar éis lá a fhoilsithe in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh.

Beidh feidhm ag Airteagal 3 ón [6 seachtaine tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo], seachas i gcás ina sonraítear a mhalairt in Airteagal 4.

Beidh feidhm ag Airteagal 5 ón [6 seachtaine lúide mí amháin tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo].

Tá an Rialachán seo gan dochar do chur i bhfeidhm an toirmisc a bhaineann le GNL arna bhunú i Rialachán (AE) Uimh. 833/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁵ a mbeidh feidhm aige agus a chomhlíonfar gan beann ar fhorálacha an Rialacháin seo.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh ...,

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa

Thar ceann na Comhairle

An tUachtarán

An tUachtarán

¹⁵ ***Rialachán Uimh. 833/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 31 Iúil 2014 a bhaineann le bearta sriantacha i bhfianaise ghníomhaíochtaí na Rúise i ndíchoibhsú staid na hÚcráine (IO L 229, 31.7.2014, lch. 1; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj>).***

IARSCRÍBHINN I

Teimpléad i gcomhair pleananna éagsúlaithe náisiúnta le haghaidh gás nádúrtha

Tá an teimpléad seo ceaptha d'údaráis náisiúnta a dhréachtaíonn plean náisiúnta éagsúlaithe faoi mar a fhoráiltear in Airteagal 9. Beidh an méid seo a leanas san áireamh leis:

Eolas ginearálta

Ainmneacha an údaráis atá freagrach as an bplean a ullmhú	
Tuairisc ar an gcóras gáis. Ba cheart tuairisc ar an méid seo a leanas a bheith san áireamh ann: (i) an t-éileamh ar ghás; (ii) an meascán soláthair i bhfianaise an spleáchais ar sholáthar ón Rúis.	

An phríomhfhaisnéis faoi allmhairiú gás a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise chuig an mBallstát

<p>Tagairt do na conarthaí aonair mar a chuir na hallmhaireoirí in iúl iad do na húdaráis inniúla agus don Choimisiún.</p>	
<p><i>I gcás inarb infheidhme,</i> seirbhísí críochfoirt GNL arna gcur in áirithe ag cuideachtaí <i>nó gnóthais chleamhnaithe</i> ó Chónaidhm na Rúise</p>	
<p>Cainníochtaí foriomlána ar conradh de ■ ghás <i>a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise</i> lena seachadadh sa Bhallstát.</p> <p>Lena n-áirítear solúbthachtaí conarthacha agus pointe seachadta (pointe idirnasctha, pointe allmhairiúcháin, críochfort GNL, etc).</p>	

Tuairisc ar na bearta chun gás nádúrtha eile a chur in ionad gáis nádúrtha a thagann nó a onnmhairtear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise.

3.1. Áireofar na heilimintí seo a leanas sa tuairisc:

<p>Roghanna éagsúlaithe:</p> <p>(i) soláthairtí malartacha;</p> <p>(ii) bealaí soláthair malartacha;</p> <p>(iii) comhiomlánú éilimh.</p>	
<p>Tuairisc ar an mbeart agus ar a chuspóirí, lena n-áirítear na cainníochtaí a mheastar a bheidh le céimniú amach agus céimeanna idirmheánacha i gcás beart ilchéimneach.</p>	
<p>Amlíne cur chun feidhme</p>	
<p>Tionchar na mbeart ar an gcóras fuinnimh, lena n-áirítear ar phatrúin sreafa, ar thoilleadh bonneagair, ar tharaifí, etc.</p>	
<p>Tionchar ar Bhallstáit chomharsanacha.</p>	

Bacainní teicniúla, **conarthacha** nó rialála ar ghás eile a chur in ionad gáis a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise.

Bacainní teicniúla, conarthacha nó rialála	
Roghanna chun bacainní agus amlíne a shárú	
Catagóir	Méideanna atá le cur in ionad le haghaidh an chéimnithe amach ¹⁶
Faisnéis atá ag teastáil	Tuairisc ar na bearta atá i bhfeidhm agus atá beartaithe ar an leibhéal náisiúnta chun méideanna eile a chur in ionad na méideanna gáis nádúrtha atá fágtha de thionscnamh Chónaidhm na Rúise nó a onnmhairíodh go díreach nó go hindíreach ó Chónaidhm na Rúise (i) cainníochtaí a bhfuiltear ag súil le deireadh a chur leo de réir a chéile, de réir gach birt, (ii) amlíne cur chun feidhme (ó thús deireadh), (iii) roghanna le haghaidh soláthairtí malartacha agus bealaí soláthair malartacha
Gás píblíne	
GNL	

¹⁶ D'fhéadfaí úsáid Ardán AggregateEU a áireamh ar na bearta sin de bhun Airteagal 42 de Rialachán (AE) 2024/1789, mar aon le bearta tacaíochta le haghaidh iarrachtaí éagsúlaithe cuideachtaí fuinnimh, comhar i ngrúpaí réigiúnacha mar shampla an Grúpa Ardleibhéil ar a dtugtar an Nascacht Gháis do Lár agus Oirdheisceart na hEorpa (CESEC), roghanna eile ar allmhairí gáis nádúrtha a shainaithe trí leictriú, bearta éifeachtúlachta fuinnimh, táirgeadh bithgháis, bithmheatáin agus hidrigine glaine a threisiú, fuinneamh in-athnuaite a chur chun feidhme nó bearta deonacha laghdaithe ar éileamh.

IARSCRÍBHINN II

Teimpléad i gcomhair pleananna éagsúlaithe náisiúnta le haghaidh ola

Tá an teimpléad seo ceaptha d'údaráis náisiúnta a dhréachtaíonn plean náisiúnta éagsúlaithe mionsonraithe dá bhforáiltear in Airteagal 10. Áireofar san iarratas:

Eolas ginearálta

Ainmneacha an údaráis atá freagrach as an bplean a ullmhú	
Tuirisc ar an gcóras ola. Ba cheart tuairisc ar an méid seo a leanas a bheith san áireamh ann: (i) an t-éileamh ar ola; (ii) an meascán soláthair i bhfianaise an spleáchais ar sholáthar ón Rúis.	

An phríomhfhaisnéis faoi ola (*amhola agus táirgí peitriiliam*) a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise chuig an mBallstát, a allmhairiú

<p>Cainníochtaí foriomlána ar conradh d'ola na Rúise lena seachadadh sa Bhallstát.</p> <p>Cuir dáta éaga na n-oibleagáidí conarthacha san áireamh.</p>	
<p>Faisnéis faoi chéannacht na bpáirtithe leasmhara éagsúla (díoltóir, allmhaireoir, agus ceannaitheoir).</p>	

Tuairisc ar na bearta chun ola eile a chur in ionad ola a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise.

Áireofar na heilimintí seo a leanas sa tuairisc:

<p>Roghanna éagsúlaithe:</p> <p>(i) soláthairtí malartacha;</p> <p>(ii) bealaí soláthair malartacha.</p>	
<p>Tuairisc ar an mbeart agus ar a chuspóirí, lena n-áirítear na cainníochtaí a mheastar a bheidh le céimniú amach agus céimeanna idirmheánacha i gcás beart ilchéimneach.</p> <p><i>Bearta atá i bhfeidhm agus atá beartaithe ar an leibhéal náisiúnta chun trédhearcacht agus inrianaitheacht ola de thionscnamh Chónaidhm na Rúise nó a onnmhairítear go díreach nó go hindíreach ó Chónaidhm na Rúise a áirithiú, a mhéid is féidir, lena n-áirítear bearta maidir le fíorú allmhairí athlipéadaithe féideartha.</i></p>	
<p>Amlíne cur chun feidhme</p>	
<p>Tionchar na mbeart ar an gcóras fuinnimh, lena n-</p>	

áirítear ar phatrúin sreafa, ar thoilleadh bonneagair, ar tharaiñ, etc.	
Tionchar ar Bhallstáit chomharsanacha.	

Bacainní teicniúla, *conarthacha* nó rialála ar ola eile a chur in ionad ola a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise.

Bacainní teicniúla ■ , <i>conarthacha</i> nó rialála	
Roghanna chun bac agus amlíne ■ a shárú	

Ráiteas ón gCoimisiún Eorpach maidir le gníomhaíocht amach anseo i ndáil le hola na Rúise

Chun rioscaí slándála riachtanacha agus spleáchais fuinnimh a eascraíonn as trádáil fuinnimh leanúnach le Cónaidhm na Rúise a sheachaint, tá an Coimisiún Eorpach fós tiomanta d'áirithiú go gcuirfead deireadh de réir a chéile leis na hallmhairí ola uile atá fágtha ó Chónaidhm na Rúise faoi dheireadh 2027, i gcomhréir le Dearbhú Versailles.

Tá sé beartaithe ag an gCoimisiún togra reachtach a chur síos ag tús 2026 chun toirmeasc a chur ar allmhairí ola ó Chónaidhm na Rúise a luaithe is féidir, ach tráth nach déanaí ná deireadh 2027.

Déanfaidh an Coimisiún measúnú cúramach ar an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag foirceannadh brostaithe allmhairí ola ar shlándáil an tsoláthair, ar gheilleagar agus ar iomaíochas na mBallstát is mó a ndéantar difear dóibh.

Oibreoidh an Coimisiún go gníomhach, de mheon dlúthpháirtíochta, leis na Ballstáit a ndéantar difear díreach dóibh agus le Ballstáit ábhartha eile, chun bearta iomchuí a shainaithint chun rioscaí a d'fhéadfadh a bheith ann a shainaithnítear sa mheasúnú a íoslaghdú, rud a éascóidh rochtain ar sholáthairtí malartacha.'